

חוקת מפלגת העבודה הישראלית

התשס"ח-2007

שלי יחימוביץ':

בטיוטה זאת של החוקה הדגשתי סעיפים שהם בעייתיים בעיני בצבע אדום. לעיתים בלי הערות שלי מתוך הנחה שהבעייתיות מובנת מאליה ולעיתים עם הערות בסוגריים, גם הן באדום.

עיקר הבעייתיות בעיני בחוקה זאת, אם למצוא מכנה משותף להערותיי, הוא נטילת הכוח מציבור המתפקדים.

עוד שתי הערות:

-בטיוטה קודמת שהגיעה לידי הופיע סעיף האומר כי חבר כנסת או שר מטעם מפלגת העבודה יוכל להתמודד לכנסת רק לרשימה הארצית. כפי שתוכלו לראות, בגרסה זאת, שהיא טרייה יותר, סעיף זה ירד.

-בחוקה הישנה יש סעיף המדבר על הזכות למשא ומתן קיבוצי חופשי כזכות יסוד במדינה דמוקרטית. כמו כן מובעת תמיכת המפלגה בחופש המאבק המקצועי ובזכות השביתה, המהווים, כך נכתב שם, יסוד של כל משטר דמוקרטי. גם הסעיף הזה לא מופיע בשום טיוטה של החוקה החדשה.

אמנת היסוד של מפלגת העבודה הישראלית

שנחתמה בירושלים, ביום כ' בטבת תשכ"ח, 21 בינואר 1968.

- א. תוך הכרה, שתנועת העבודה העברית בארץ ישראל הינה מאוחדת במגמתה ההיסטורית ריכוז העם היהודי בארצו ולכינון חברת עובדים חופשית במדינת - ישראל עצמאית, ועם מפלגת פועלי א"י (מפא"י), אחדות העבודה - פועלי ציון ורשימת פועלי ישראל (רפ"י), על - פי ההסכמים ההדדיים, שנתקבלו ואושרו במוסדות המוסמכים של שלוש המפלגות המתאחדות.
- ב. הגוף המאוחד ייקרא: מפלגת העבודה הישראלית.
- ג. מפלגת העבודה הישראלית תעמוד לשירות העם, המדינה וציבור העובדים.
- ד. מפלגת העבודה הישראלית תיכון על היסודות הבאים:
1. חידוש תנופת העלייה לארץ ויצירת תנאים מתאימים לקליטתם ולמיזוגם של העולים.
  2. חתירה להשגת היעדים הלאומיים, החברתיים והחלוציים של מדינת - ישראל ועם ישראל, בזמן הזה ובזמנים הבאים, ברוח מורשת העם היהודי, חזון הציונות הסוציאליסטית וערכי תנועת העבודה.
  3. ייצוגו של העם העובד בישראל ועשייה בשמו ובשליחתו במוסדות הממשל הישראלי, המרכזי והמקומי, בעם היהודי, בתנועה הציונית, במוסדות ההסתדרות ובתנועת הפועלים הבינלאומית.
  4. שמירת העקרונות של חירות המחשבת, הביטוי והדיון, אחדות המעשה והביצוע, קבלת מרות הכלל וההכרעה הדמוקרטית.
- ה. מפלגת העבודה הישראלית תפעל להצטרפותן של מפלגות פועלים ועובדים וכן קבוצות יחידים, אשר יקבלו על עצמם את יסודותיה.
- ו. מפלגת העבודה הישראלית תטה שכם להשגת המטרות הבאות:
1. א. שלום וביטחון
    1. א. שלום אמת ובר - קיימא, בין ישראל ושכנותיה; כינון מערכת יחסים, בין כל עמי האזור, שיהיו מושתתים על קיום - יחד בשלום, כיבוד הדדי של הריבונות ושיתוף פעולה למען פיתוח כלכלי וקידום חברתי.
    - ב. שקידה קפדנית על בטחון מדינת - ישראל, הרחקת כל סכנה לקיומה והבטחת ריבונותה, שלומה ושלמותה. מדיניות הביטחון תושתת על היערכות כוללת של הצבא והעם ועל התעצמותו המרתיעה של צה"ל כדי כושר מלא להדוף כל אויב ולהביט כל תוקפן.
  2. א. מדיניות חוץ
    - א. ביצור מעמדה של מדינת - ישראל בעולם; עמידה איתנה על צדקת ייעודה ההיסטורי להבטחת עתידו של העם היהודי; התייצבות בפני כוחות עולמיים, הנושאים באחריות לערעור השלום ולעידוד מלחמה נגד ישראל.
    - ב. רכישת ידידים לישראל בין מדינות העולם ועמיהן; העמקת הקשרים עם המדינות המשתחררות; טיפוח רגשי סולידריות ויחסי גומלין בין פועלי ישראל לבין תנועות הפועלים והמפלגות הסוציאליסטיות בעולם.
    - ג. מאבק נגד גזענות, אנטישמיות, פאשיזם ושרידי הקולוניאליזם; מאמץ לקידום השלום בעולם ולהפגת המתחים הבינלאומית.
  3. א. העם היהודי
    - א. עידוד מוגבר להתעוררותה של יהדות הגולה ושילובה במעשי היצירה, הבניין וההגנה של המדינה.
    - ב. חיזוק אושיות האחדות והסולידריות בקרב העם היהודי לתפוצותיו; החדרת ההכרה הלאומית והחינוך העברי בכל חלקי העם.
    - ג. הידוק הברית והזיקה ההדדית בין ישראל, כביתו של כל יהודי, לבין העם היהודי בתפוצות; הגברת כוחה של התנועה הציונית כתנועת הגשמה וחיזוק הקשר עם ארגונים יהודיים אחרים.
    - ד. עמידה נמרצת על זכותה של יהדות ברית המועצות לחיות חיים יהודיים מלאים ולעלות לישראל.
    - ה. דאגה להקלת מצוקתם ולעלייתם של שרידי הקהילות היהודיות בארצות ערב.
  4. א. עליה וקליטה
    - א. היערכות כלכלית, חברתית ותרבותית, לקליטת עולים, ויצירת כוח משיכה לעליה מכל הארצות.

- ב. טיפוח הכרת החובה המוטלת על המוסדות ועל כל פרט מישראל לקרב את העולים, להקל חבלי הסתגלותם והשתרשותם וליצור סביבם אוירה של אהדה ואחוה.
- ג. עידוד עלייה של נוער חלוצי, שישתלב במסגרות ההתיישבות ובהיאחזויות בשטחים לא - נושבים, בחקלאות, בחרושת ובמדע.
- ד. הגברת עלייתם של תלמידים, מדענים, אקדמאים, מתנדבים ואנשי מעשה ויוזמה יוצרת.
- ה. קליטה יצרנית, מהירה ויעילה של העולים בעבודה, בחברה, בתרבות ובחיי הציבור ושיתופם בהשגת המטרות של המדינה ושל תנועת העבודה.
5. עצמאות וצמיחה כלכלית
 עיצוב מדיניות כלכלית ותכנון המשק הלאומי לשם יצירת תנאים לצמיחתו; החשת צעדי ההתקדמות לקראת עצמאות כלכלית, על-ידי שיפור מבנה המשק, הרחבת בסיסו היצרני, הכוונת וייעולו, תוך טיפוח המדע, שילוב הישגי הטכנולוגיה וקידום המחקר, הקניית השכלה מקצועית והנהגת שיטות ניהול משוכללות; פיתוח מואץ של התעשייה, קידומה של החקלאות והרחבת ההתיישבות; פיתוח אוצרות הטבע ומקורות חדשים של מים; העלאת התפוקה, הגברת היצוא, הרחבת התיירות וקידום שירותי התחבורה ביבשה, בים ובאוויר; הגברת ההשקעות היצרניות בארץ על-ידי הון לאומי, שיתופי ופרטי; עידוד היוזמה השיתופית, ההסתדרותית והפרטית, לשם פיתוח משאבי המשק.
6. עבודה
 תעסוקה לכל דורשיה; עילוי ערך העבודה והאדם העובד; חינוך לעבודה והקניית הרגלי עבודה.
7. ההתיישבות
 ההתיישבות, אכלוס ופיתוח מקיף של השטחים הבלתי נושבים במרחבי הארץ; המרצת ההגשה החלוצית בבניין המשק והחברה; קיום העיקרון של בעלות הלאום על קרקע המדינה; שמירת ערכיה של ההתיישבות העובדת - הקיבוץ והמושב - מתוך הכרה בחשיבותם המכרעת ביישובה של הארץ ובעיצוב דמותה של חברה העבודה בישראל.
8. ירושלים
 עדיפות לאכלוסה ופיתוחה של ירושלים בירת ישראל ולריכוז הפעילות הציבורית והתרבותית בתוכה.
9. אזורי פיתוח
 הושטת עזרה ממלכתית והסתדרותית מיוחדת לאזורי הפיתוח, לחיזוקם ולאיכלוסם תוך מניעת התרכזות אוכלוסים מופרזת ברצועת החוף.
10. הסתדרות העובדים
 חיזוק יסודותיה של ההסתדרות הכללית כחברת עובדים; חידוש שליחותה החלוצית; ביצור מעמדה, סמכותה, חופש פעילותה ושליחותה העצמאית בתחומי האיגוד המקצועי, בנין משק פועלי עצמאי, עזרה הדדית, פעולה תרבותית וחינוכית, ובכל יתר מישורי פעולתה; הגברת שיתוף הפעולה בין המדינה לבין ההסתדרות; שמירה קפדנית על עקרונותיו החברתיים והלאומיים של משק הפועלים וטיפוח הזדהותו של הפועל עם מפעלו; שמירה על הדמוקרטיה הפנימית באיגוד המקצועי ובמקומות העבודה; היערכות ההסתדרות על חברה, מוסדותיה ומשקה, לשם הגשמת המשימות החדשות של עליה וקליטה; חיזוק תנועת הפועלות; הגברת הזיקה של חברי ההסתדרות להסתדרותם, יסודותיה ומשימותיה, והידוק הקשר בין הנבחרים, המוסדות והפעילים לבין המוני החברים.
11. משק עובדים
 א. שקידה על התרחבותו ובסיסו של משק העובדים, העלאת כושרו המשקי והחברתי ושיתוף העובדים בהנהלת המפעלים.
 ב. טיפוח גרעינים להקמת משק קיבוצי, מושבי וקואופרטיבי.
12. מדיניות שכר
 א. קיום מדיניות שכר שתבטיח את האינטרס של כלל העובדים ותהיה תואמת את אפשרויות המשק וצרכי המדינה.
 ב. הכוונת השכר והמיסוי במגמה לקדם את השוויון הכלכלי והחברתי, להטיב את רמת שכרם של העובדים בייצור ולשמור על הערך הריאלי של השכר.
13. תנועות הנוער והדור הצעיר
 א. פיתוח פעולה חינוכית ענפה בקרב הנוער הישראלי והכוונתו אל אפיקים של אחריות לאומית ושל קבלת עול עשייה - בעתות שלום כבעתות מלחמה - בהגנה וביטחון, במילוי שורות הנח"ל, בהתיישבות ובהיאחזויות, ביצירה משקית, במערכות החינוך ובקידום המדע, בפעילות חברתית וציבורית, במיזוג עדות ובקליטת בני נוער מהגולה.
 ב. עידוד תנועות הנוער החלוציות והגברת פעילותן בקרב הנוער העובד והלומד לשם הנהלת הערכים הלאומיים והחברתיים של תנועת העבודה הישראלית ולשם יצירת גרעיני מגשימים וגופים התיישבותיים.
 ג. קליטת הדור הצעיר במפלגה, בפעילותה ובשליחותה, תוך שילוב דורות.

14. א. הקפדה על שמירת תוכנו של החינוך שיהא "מושתת על ערכי תרבות ישראל והישגי המדינה, אהבת המולדת, נאמנות למדינה ולעם - ישראל, אימון בעבודה חקלאית ובמלאכה, הכשרה חלוצית ושאיפה לחברה הבנויה על חירות, שוויון, סובלנות, עזרה הדדית ואהבת הבריות".
- ב. העלאת רמת השכלה, המחקר המדעי והידע המקצועי.
- ג. התקדמות לקראת חינוך על - יסודי חינוך וחתימה לקראת שוויון אפשרויות למען מעוטי היכולת, הן בחינוך העל - יסודי והן בחינוך הגבוה.
- ד. שקידה על פיתוח תרבות הגוף.
15. שיתוף פעולה והידוק הקשר בין היוצרים בתחום הספרות והאמנות, המדע והמקצועות האקדמיים, לבין כלל תנועת הפועלים, מגמותיה החברתיות והתרבותיות ומסגרותיה הארגוניות.
16. עיצוב דמות חברתית לישראל כמדינת עליה, קליטה ופיתוח, בעלת רמת חיים הוגנת וקידמה סוציאלית; הקפדה על טוהר מידות; שקידה על עקרונות השוויון וזכויות האדם ללא הבדל מוצא, דת, עדה ומין; חלוקה צודקת של ההכנסה הלאומית, צמצום הפער הכלכלי, המקצועי, ההשכלתי והחברתי בין השכבות השונות; שיפור מצבן של השכבות החלשות; חיסול משכנות העוני; מיזוג עדות העולים לעם - עובד אחד והשבחת יכולתם להשתלבות מלאה במשק, בחברה, בתרבות, במינהל הציבורי ובייצוג הדמוקרטי.
17. עמידה על משמר הדמוקרטיה הישראלית, כיבוד מוסדותיה ושמירה על העיקרון של הפרדת הרשויות; הבטחת חירות הביטוי וקיום השפעתם של האזרחים על מעשיו של הממשל באמצעות נבחריהם; טיפוח תאי השלטון המקומי וחיזוק מסגרת סמכויותיו; שמירה על ייצוג נאות של רובדי החברה הישראלית וטיפוח כוחות חדשים וצעירים של מנהיגות לאומית ופועלית.
18. העלאת מעמדה של האישה בעבודה ובחברה, ושיתופה המלא בייצוג ובפעילות הציבורית והמדינית.
19. שמירה על חופש המצפון והדת, בלא כפייה דתית או אנטי דתית, תוך סובלנות הדדית וסיפוק הצרכים הדתיים הציבוריים.
20. עידוד היצירה המקורית העברית והתרבות הישראלית, טיפוח האהבה לארץ ולנופה, לקנייני הרוחניים ולמורשתו ההיסטורית של העם היהודי.
21. שילובם של האזרחים מבני המיעוטים בחייה של מדינת - ישראל; כיבוד ייחודם התרבותי ועצמאותם הדתית; העלאת רמת חייהם ושיתופם המלא במנהל הציבורי.
22. הבטחת הגמוניה חלוצית ופועלית בחיי האומה והנהגתה תוך שיתוף הכוחות הקונסטרוקטיביים בעם - באחריות ובממשל.
- ז. איחודם ואחריות משותפת
1. סיעותיהן של המפלגות המתאחדות, בכנסת, ברשויות המקומיות, בהסתדרות הציונית ובסוכנות היהודית, במוסדותיה המרכזיים והמקומיים של הסתדרות העובדים הכללית, ובכל גוף ציבורי שהן משתתפות בו כמפלגות - יתאחדו ויהוו סיעה אחת בכל אחד מן המוסדות הנ"ל.
2. שליחי מפלגת העבודה הישראלית בכנסת ובממשלה יקבלו על עצמם את עקרון האחריות המשותפת.
3. חברי הסיעה המאוחדת בכל אחד מן המוסדות הנ"ל ינהגו לפי החלטת רוב חברי הסיעה. ערעור על החלטה כאמור יובא לפני המוסד המרכזי המוסמך של מפלגת העבודה הישראלית והחלטתו סופית.
4. סניפי המפלגות בכל מקום ומקום בארץ יתאחדו לסניף אחד.
5. המפלגות בחו"ל המסונפות למפלגות המתאחדות יתאחדו למפלגה אחת.
- האמנה הזאת נחתמה בירושלים בירת מדינת - ישראל, היום יום ראשון כ' בטבת התשכ"ח 21 בינואר 1968, ועל החתום ותיקי התנועה וחברי המזכירות של שלוש המפלגות המאוחדות.

פרק ראשון: המוסדות המרכזיים

א. מבוא

1. מוסדות המפלגה
- אלה הם המוסדות המרכזיים של המפלגה:
- (א) הועידה- המרכז.
  - (ב) הלשכה.
  - (ג) מזכירות הלשכה.
  - (ד) יושב-ראש המפלגה.
  - (ה) מזכ"ל המפלגה.
  - (ו) המוסד לביקורת.
  - (ז) מוסד השיפוט-בית הדין העליון והמוסד לבירור עתירות.

ב. הועידה-המרכז

2. סמכויות הועידה-המרכז (להלן: "המרכז")
- א. המרכז הוא המוסד העליון של המפלגה והוא ידון ויחליט בכל העניינים העומדים על הפרק במפלגה, למעט בעניינים שנמסרו בחוקה זאת להכרעת כלל חברי המפלגה או למוסדות אחרים של המפלגה.
- ב. מבלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף-קטן א, המרכז מוסמך לעסוק בעניינים הבאים.
- (1) לתקן או לשנות את החוקה.
  - (2) לבחור את לשכת המפלגה.
  - (3) לבחור את מוסד השיפוט.
  - (4) לבחור את המזכיר הכללי של המפלגה.
  - (5) לבחור את ועדות המרכז.
  - (6) לדון בערעורים על החלטות הלשכה.
  - (7) לאשר איחוד בין המפלגה לבין גוף אחר.
  - (8) לשנות את שם המפלגה.
  - (9) לדון בנושאי מדיניות של המדינה והמפלגה.
  - (10) בכפיפות לאמור בחוקה זאת, להתקין תקנות מכוחה.
- ג. המרכז רשאי לאצול את סמכותו ללשכת המפלגה, למעט בעניינים שבהם נקבע בחוקה שאין לאצול את הסמכות.

3. ועדות המרכז
- (1) למרכז יהיו הוועדות הקבועות הבאות:
- א. ועדה לחברה וכלכלה.
  - ב. ועדה לשלטון החוק ודמוקרטיה.
  - ג. ועדה למדיניות חוץ וביטחון.
  - ד. ועדת חינוך, תרבות וספורט.
  - ה. ועדה לעלייה וקליטה.
  - ו. ועדה לשלטון מקומי.
  - ז. ועדה לענייני מפלגה.
  - ח. ועדת תקציב המדינה.
- (2) כל ועדה תבחר ביושב-ראש.
- (3) המרכז יהיה רשאי להוסיף ועדות.
- (4) חברי הוועדות יהיו מקרב חברי המרכז בלבד.
- (5) חבר מרכז יוכל להיות חבר בוועדה אחת בלבד.

- (6) יושב-ראש ועדה רשאי להזמין לדיוניה משקיפים או מומחים, לרבות כאלה שאינם מקרב חברי המפלגה.
- (7) יושב-ראש הוועדה יקבע את סדר היום של הוועדה וינהל את הדיונים.
- (8) הוועדות יתכנסו לפחות ארבע פעמים בשנה.
- (9) הוועדות ידווחו על פעולותיהן למרכז לפחות אחת לשנה.
- המרכז ייבחר לתקופה של ארבע שנים, וימנה 1501 חברים.
4. **מספר חברי המרכז**
5. **הרכב המרכז**
- המרכז יורכב מנציגי הסניפים, מחברים מתוקף תפקידם, ומחברים לפי סעיף קטן ג.
- א. מספר הנציגים של כל סניף ישקף את מספר חברי המפלגה בתחום הסניף, שיינתן לו משקל של 50%, ואת שיעור המצביעים בתחום הסניף לרשימת המועמדים לכנסת בבחירות שקדמו לבחירת המרכז, שיינתן לו משקל של 50%. נציגי הסניף ייבחרו על-ידי מועצת הסניף. בסעיף זה – סניף, לרבות סניף משנה ברשות מקומית עצמאית. פרטים ייקבעו בתקנות.
- ב. חברי המרכז מתוקף תפקידם יהיו כל חברי הלשכה, וכן ראשי רשויות מקומיות מטעם המפלגה, מזכירי סניפים (לרבות סניפי משנה המייצגים רשויות מקומיות עצמאיות), ובתנאי שיש לפחות 150 חברי מפלגה ביישובם, מזכירי מרחבים מטעם המפלגה בהסתדרות העובדים החדשה, ומזכירות מרחבים מטעם המפלגה בנעמ"ת.
- ג. עד 150 מחברי המרכז ייבחרו על-ידי ועדה בת שבעה חברים (לרבות יו"ר הוועדה), שתיבחר על-ידי הלשכה לפי הצעת מזכירות הלשכה (להלן בפרק זה: הוועדה). יו"ר הוועדה יהיה מזכ"ל המפלגה ומ"מ יהיו יו"ר הוועדה לענייני מפלגה ונציג יו"ר המפלגה.
- ד. לפחות חמישית מחברי המרכז לפי סעיפים קטנים א ו-ג יהיו נשים. לפחות חמישית מחברי המרכז לפי סעיפים קטנים א ו-ג יהיו צעירים (עד גיל 36 בהיבחרם).
6. **כינוס המרכז**
- א. המרכז יתכנס לפחות ארבע פעמים בשנה לישיבות מן המניין. ההזמנה לישיבה מן המניין תשלח בהתראה סבירה ועל פי הנסיבות. סדר היום יקבע על ידי הלשכה שתזומן לקביעתו בהתראה סבירה ועל פי הנסיבות על ידי יו"ר המפלגה או מזכ"ל. המרכז רשאי להתכנס אף לישיבות שאינן מן המניין ובאופן דחוף ומייד על פי החלטת יו"ר המפלגה או מזכ"ל, שיזמנו כינוס. המרכז יאשר את סדר יומו המוצע בפתחות ישיבתו או בישיבת לשכה שתכנס בסמוך.
- ב. בנוסף לישיבות מן המניין ושאינן מן המניין, המרכז יכנס לישיבה מיוחדת לפי דרישה **בכתב, של לפחות 40% מחברי המרכז או של 50% מחברי הלשכה. הדרישה תחתם בחתימת יד מקורית (הופך את כינוס המרכז שלא ע"י היו"ר לבלתי אפשרי בפועל)** שתימסר למזכ"ל המפלגה. חבר לא יהא רשאי לדרוש ישיבה מיוחדת יותר מפעמיים באותה השנה. נעדר חבר מישיבה מיוחדת שכונסה אף לבקשתו, לא יהא רשאי לדרוש ישיבה מיוחדת במשך שנתיים, אלא אם הנפיק הסבר ראוי. ערר על החלטה זו ידון במוסד השיפוט על פי התקנות שיתקין המרכז.
- ג. **ישיבות המרכז ינוהלו על ידי יו"ר המפלגה (מדוע לא ע"י המזכ"ל?)** או מי שהוסמך לכך על ידיו ולאותה ישיבה באופן מיוחד.
- ד. סדרי הדיון של המרכז ייקבעו בתקנות שיתקין המרכז.
7. **פקיעת חברות במרכז**
- חבר מרכז שפקעה חברותו במפלגה או שלא הופיע לישיבת מרכז במשך 12 חודשים רצופים, תפקע כהונתו כחבר מרכז. זכות ערר תעמוד לחבר במוסד השיפוט.
- ג. לשכת המפלגה**
8. **סמכות הלשכה**
- א. הלשכה היא המוסד המנהל את המפלגה והמפקח על מזכירות הלשכה, ותדון אף בעניינים העומדים על הפרק במפלגה, תכין את ישיבות המרכז מן המניין וככל הניתן את ישיבות המרכז שאינן מן המניין והמיוחדות.
- ב. הלשכה תשקוד על ביצוע החלטות המרכז, ותדאג לכינוס ישיבותיו מן המניין מידי רבעון שנה.
- ג. הלשכה תדווח למרכז, לקראת ישיבתו, על פעולותיה.
- ד. הלשכה תדאג לקיום בחירות לפי חוקה זאת במועדן.
- ה. הלשכה תדון בערעור של חבר לשכה על מעשה או מחדל של מזכירות הלשכה.
- ו. דרכי עבודת הלשכה ייקבעו בתקנות.
9. **שיתוף סיעות**
- נושאים שהם בתחום פעולתה של סיעת המפלגה בכנסת, בתנועה הציונית, בשלטון המקומי,

	המפלגה
בהסתדרות החדשה, בנעמ"ת, או ברשות מקומית תדון ותחליט בהם הלשכה בהשתתפות הנהלת הסיעה הנוגעת בדבר.	
הלשכה תהיה מורכבת מחברי מפלגה בלבד. מספר חבריה יהיה 101. היא תיבחר לארבע שנים. הרכב הלשכה יהיה:	10. הרכב הלשכה
א. חברים מתוקף תפקידם – חברי מזכירות הלשכה (יו"ר המפלגה, מזכ"ל המפלגה, יו"ר ועדת החוקה וגזבר המפלגה), השרים מטעם המפלגה, חברי הכנסת מטעם המפלגה, יו"ר מוסד השיפוט, וכן יו"ר מרכז השלטון המקומי, יו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה, יו"ר נעמת ויו"ר הסוכנות היהודית אם הם חברי המפלגה ונבחרו לתפקידם מטעמה.	
ב. 40 נציגי הסניפים (לרבות סניפי משנה המייצגים רשויות מקומיות עצמאיות), ייבחרו על-ידי מועצות הסניפים.	
ג. שאר החברים ייבחרו על-ידי מרכז המפלגה מבין חבריו, ובלבד שלפחות רבע מתוכם יהיו נשים, ורבע יהיו צעירים (עד גיל 36 בהיבחרם).	
הנהלים לבחירת חברי הלשכה לפי סעיפים קטנים ב ו-ג והמפתח לייצוג הסניפים לפי סעיף קטן ב, ייקבעו בתקנות.	
חדל להיות חבר לשכה לפי סעיף 10ב או 10ג, משום שנפטר, התפטר או חדל להיות חבר מפלגה, מכל סיבה שהיא, יבוא במקומו הבא בתור, על פי פרוטוקול הבחירות.	11. הפסקת חברות בלשכה
חבר לשכה שלא יופיע לישיבות הלשכה במשך ארבע ישיבות רצופות או שש ישיבות מהלך 12 חודשים – תפקע חברותו. הודעה בכתב על כך תימסר לו על-ידי מזכ"ל המפלגה. ערר על הודעת המזכ"ל ניתן יהיה להגיש למוסד השיפוט.	12. פקיעת חברות בלשכה בגין אי-השתתפות בישיבות
א. הלשכה תתכנס לפחות פעם בחודש לישיבה מן המניין ותזומן על-ידי יו"ר המפלגה או מזכ"ל בהתראה סבירה ועל פי הנסיבות. ישיבות לשכה שאינן מן המניין יכונסו בדחיפות ובהתראה קצרה נוכח הנסיבות על פי החלטת יו"ר המפלגה או מזכ"ל.	13. ישיבות הלשכה
ב. יו"ר המפלגה הוא יו"ר הלשכה.	
ג. מזכ"ל המפלגה ינהל את ישיבות הלשכה.	
א. הלשכה לפי הצעת מזכירות הלשכה, רשאית לבחור ועדות, שידונו בענייניה הפנימיים של המפלגה, לפי הצורך.	14. ועדות הלשכה
ב. הוועדות יהיו מקרב חברי הלשכה בלבד. כל חבר יהיה רשאי להיות חבר בוועדה אחת בלבד.	
ג. ועדה רשאית להזמין לישיבותיה כמשקיפים, מומחים. מסקנות והמלצות הוועדות יובאו לדיון בלשכה, במועדים שייקבעו על-ידי מזכירות הלשכה. מזכ"ל המפלגה ינהל את ישיבות הלשכה.	
<u>ד. מזכירות הלשכה</u>	
מזכירות הלשכה היא המוסד המבצע של המפלגה. אלה תפקידיה:	15. תפקידים וסמכויות
א. לשקוד על ביצוע ההחלטות של מוסדות המפלגה.	
ב. להנחות את מזכ"ל המפלגה ולמנות למפלגה גזבר.	
ג. לדאוג לקיום בחירות במפלגה לפי חוקה זאת.	
ד. כל תפקיד אחר שניתן לה בחוקה, בתקנות, או בנהלים והחלטות שמכוחם.	
ה. מזכירות הלשכה תדווח למרכז על פעולותיה.	
מזכירות הלשכה תורכב מבעלי התפקידים הבאים, שיהיו חברים בעלי זכות הצבעה:	16. הרכב מזכירות הלשכה
א. יו"ר המפלגה – יושב ראש.	
ב. המזכ"ל.	
ג. יו"ר ועדת החוקה.	
ד. גזבר המפלגה.	
ה. מוזמנים קבועים יהיו רמ"ט המפלגה, ראש צוות מזכ"ל, היועץ המשפטי, דובר המפלגה.	
ו. הלשכה רשאית, על פי הצעת יו"ר המפלגה בתאום עם מזכ"ל המפלגה ויו"ר ועדת חוקה, לצרף עד 3 חברים נוספים שיהיו בעלי זכות הצבעה.	
מזכ"ל המפלגה יכין את סדר היום של ישיבות מזכירות הלשכה בתאום עם יו"ר המפלגה, וישקוד על קיום ישיבותיה במועדים הדרושים.	17. כינוס מזכירות הלשכה וסדר יומה

ה. יו"ר המפלגה

18. יו"ר המפלגה יעמוד בראש המפלגה. מכוח תפקידו הוא יהיה מועמד המפלגה לראשות הממשלה, ויעמוד בראש המרכז, הלשכה ומזכירות הלשכה.
19. יו"ר המפלגה ייבחר על ידי כלל חברי המפלגה לתקופה של ארבע שנים.
20. זכאי להתמודד ולהיבחר ליו"ר המפלגה מי שנתקיימו בו כל אלה:
 א. הוא כשיר להיות ראש הממשלה על פי כל דין.
 ב. הינו חבר מפלגה ארבעה עשר חודשים לפחות טרם יום הבחירות, למעט אם נבצר ממנו הדבר בשל הוראת כל דין והתפקד למפלגה מיד בסמוך להפסקת המגבלה החלה עליו.
 ג. הציג בפני ועדת הבחירות בקשה חתומה על ידי 300 חברי מרכז המפלגה או על ידי 10,000 חברי המפלגה, אשר הביעו, בחתימתם האישית כאמור, את תמיכתם במועמדותו.
21. הכרעה בין מועמדים
 א. היו שני מועמדים או יותר, המועמד שקיבל את מספר הגדול ביותר של קולות כשרים הוא הנבחר, ובלבד שקיבל לפחות 40% מאותם קולות.
 ב. לא קיבל אף מועמד 40% מהקולות הכשרים, או שקיבלו שני מועמדים מספר שווה של קולות שהוא 40% או יותר מהקולות הכשרים, יקוימו כעבור 14 ימים מיום הבחירות, בחירות חוזרות בין שני המועמדים שקיבלו בבחירות הראשונות את המספרים הגדולים ביותר של קולות כשרים; ייבחר המועמד שקיבל בבחירות החוזרות את המספר הגדול ביותר של קולות.
 ג. קיבלו שני המועמדים מספר שווה של קולות כשרים בבחירות החוזרות, יצורפו מספר הקולות הכשרים שקיבל כל אחד מהם בבחירות הראשונות למספר הקולות הכשרים שקיבל בבחירות החוזרות, והמועמד שקיבל את המספר הגדול יותר של קולות כשרים בבחירות הראשונות ובבחירות החוזרות גם יחד, הוא הנבחר.
 ד. אם אושר על-ידי ועדת הבחירות מועמד אחד בלבד, תובא מועמדותו לאישור מרכז המפלגה.

ו. מזכ"ל המפלגה

22. מזכ"ל המפלגה מופקד על הניהול המשקי, הכספי והארגוני של המפלגה, לרבות ניהול בית המפלגה, עובדיה, נותני השירותים לה, נכסי המפלגה וכספיה. בתוקף תפקידו הוא יהיה חבר המרכז, הלשכה וחבר מזכירות הלשכה. בהעדרו של יו"ר המפלגה ינהל המזכ"ל את ישיבות המרכז, הלשכה ומזכירות הלשכה.
- ב. מזכ"ל המפלגה ייבחר על ידי המרכז לתקופה של ארבע שנים. הוא יוכל לשוב ולהציג את מועמדותו לתקופת כהונה רצופה נוספת אחת בלבד.

ז. ועדת החוקה

23. בחירת הוועדה והרכבה
 א. מרכז המפלגה יבחר ביו"ר ועדת החוקה ובחברי ועדת החוקה.
 ב. ועדת החוקה תהיה בת 15 חברים, ובכללם יו"ר מוסד השיפוט, שיהיה ממלא מקומו. רוב מקרב חברי מליאת הוועדה המשתתף בישיבתה, מוסמך לקבל כל החלטה ולפסוק.
 ג. נעדר יו"ר הוועדה מהישיבה ומסר על כך הודעה מראש, ינהל ממלא מקומו את הישיבה במקומו.
 ד. המרכז רשאי לבחור חמישה ממלאי מקום לחברי ועדת החוקה. נבצר מחבר הוועדה להשתתף בישיבת הוועדה, יזמין היו"ר ממלא מקום לחבר להשתתף בישיבה ודינו לעניין אותה ישיבה, החלטתה ופסיקתה, כחבר הוועדה.
24. סמכויות הוועדה
 א. נתעורר ספק לגבי חוקיות הליך במוסדות המפלגה, לפני שננקט אותו הליך או במהלכו, או לגבי משמעותה או פירושה של הוראה מחוקת המפלגה תפסוק בעניין ועדת החוקה. פסיקת הוועדה תחייב את כל מוסדות המפלגה.
- ב. ועדת החוקה תפעיל את סמכותה האמורה לבקשת יו"ר המפלגה, מזכ"ל המפלגה, יו"ר ועדת החוקה, לשכת המפלגה, מזכירות הלשכה, או מזכיר מחוז במפלגה (לגבי עניינים במחוז).
 ועדת החוקה תפעיל סמכותה האמורה גם לבקשת 25% מחברי מרכז המפלגה או 30% מחברי לשכת המפלגה, וכן לבקשת 10% מחברי מועצת המחוז – לגבי עניינים של המחוז. בקשת החברים תוגש בחתימת יד מקורית, המאשרת תוכן בקשת הפעלת הסמכות.
- ג. נתעוררה בעיה שאין עליה הוראה בחוקה זו, או שנתגלה צורך בתיקון או שינוי בהוראת

החוקה, תגיש ועדת החוקה הצעה למרכז המפלגה בנדון.

ח. המוסד לביקורת

25. **כפיפות למוסד לביקורת ואי תלותו**
- א. כל המוסדות, הגופים, הוועדות, עובדי המפלגה וחברי המפלגה והנציגים העושים בשליחותה, יהיו נתונים לביקורת של המוסד לביקורת עפ"י ההוראות והכללים שבפרק זה.
- ב. המוסד לביקורת, בכל פעולותיו, לא יהיה כפוף למרותו של שום מוסד ממוסדות המפלגה, פרט למרכז המפלגה ולוועדת החוקה.
26. **סמכות המוסד לביקורת ותפקידיו**
- א. בביקורת הנערכת על-ידי המוסד, יפקח המוסד על שמירת הדיון, החוקה והתקנות, על טוהר המידות, על ניהול תקין וסדרים נכונים, על חסכון ויעילות ומניעת רשלנות ובזבוז, ואם הפעולות הנעשות מועילות להשגת היעדים שנקבעו להן.
- ב. אלה הם תפקידיו וסמכויותיו של המוסד:
- לבקר דרך קבע, ביקורת כספית וניהולית, בין ביוזמתו ובין על פי דרישה תוך מעשה ולאחר מעשה, הן במרכז והן בסניפים, ובכל גוף, פורום או מוסד מפלגתי כלשהו, על העניינים שיפורטו להלן:
1. הנכסים של המפלגה, אופן ניהולם ואימות הבעלות עליהם, דרכי שמירת הרכוש, החזקת הכספים והשקעתם.
  2. העניינים הכספיים, הכנסות והוצאות, הנהלת החשבונות והמאזנים.
  3. דרגות המשכורות של עובדי המפלגה וזכויותיהם; תשלומי האש"ל ותשלומים הניתנים לעובדים לשם שמירה מפני חריגות כלשהן.
  4. ביקורת כספית וניהולית שוטפת על הסניפים והמחוזות.
  5. מימון הבחירות המוקדמות, כולל ביקורת על המועמדים, הכנסותיהם, הוצאותיהם, והנהלת החשבונות שלהם.
  6. ביקורת על כל מערכות הבחירות, בין פנימיות ובין חיצוניות, שהמפלגה מעורבת בהן.
  7. ביקורת כספית על הסיעה בכנסת.
  8. בקרה שוטפת.
  9. מעקב אחר ביצוע החלטות בעלות משמעות כספית שנתקבלו בכל הפורומים, המוסדות והוועדות במפלגה.
  10. בדיקת הניהול התקין ומילוי הנחיות מבקר המדינה ודיני המדינה.
27. **בחירת המוסד והרכבו**
- א. מרכז המפלגה יבחר את יו"ר המוסד וחברי ועדת הביקורת.
- ב. מספר חברי ועדת הביקורת יהיה שבעה, ובכללם יושב ראש המוסד לביקורת, אשר יעמוד בראש ועדת הביקורת.
- ג. יו"ר המוסד לביקורת וחברי ועדת הביקורת יהיו חברי המפלגה, אך לא יהיו חברי המוסדות.
- ד. סמוך ככל האפשר לאחר בחירתם, יחתמו יו"ר המוסד וחברי ועדת הביקורת, בישיבת מרכז המפלגה או הלשכה, על הצהרת אמונים שנוסחה יפורט בתקנות.
- ה. חדל חבר ועדת הביקורת מפעילות מכל סיבה שהיא, התפטר או נפטר – יבחר מרכז המפלגה חבר אחר במקומו.
- ו. ליו"ר המוסד לביקורת יהיה כפוף מבקר פנים, אשר כישוריו יהיו בהתאם לנדרש בחוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב-1992.
28. **תקופת כהונה**
- תקופת כהונתם של יו"ר המוסד לביקורת ושל חברי ועדת הביקורת תהיה חופפת את תקופת כהונתו של המרכז ועוד שישה חודשים. המרכז רשאי להאריך את תקופת כהונתם בשישה חודשים נוספים.
29. **יו"ר המוסד לביקורת**
- א. יו"ר המוסד לביקורת יהיה אחראי לפעילות המוסד וינהל את עבודתו.
- ב. היו"ר ינהל את ישיבות ועדת הביקורת, והוא ייצג את הוועדה ואת המוסד בפני כל הגורמים המוסמכים לכך, בין בתוך המפלגה ובין מחוצה לה.
- ג. יו"ר המוסד לביקורת יהיה ממונה ישירות על מבקר הפנים של המפלגה ועל עובדי המוסד לביקורת.
30. **ועדת הביקורת**
- א. ועדת הביקורת תתכנס בתדירות קבועה בהתאם לתקנות.
- ב. הוועדה תאשר, מדי שנה, תוכנית עבודה וביקורת שנתית שתוגש לה על-ידי מבקר הפנים. כן תהיה הוועדה רשאית לקבוע תוכניות ביקורת ספציפיות בהתאם לצורכי השעה.
- ג. תקציב המוסד לביקורת יוכן על-ידי ועדת הביקורת ויובא לדיון ולהחלטה בלשכת המפלגה.
- ד. ועדת הביקורת תהיה אחראית בלעדית על תקציב הוצאותיו של המוסד לביקורת.

- ה. הוועדה תקבל במהלך השנה דיווח שוטף ממבקר הפנים בדבר ביצוע תוכניות הביקורת השנתיות והספציפיות שהוטלו עליו.
- ו. בתום כל שנה תגיש ועדת הביקורת דוח מסכם על פעולותיה באותה שנה.
31. **מבקר הפנים**
- א. מבקר הפנים של המפלגה ימונה לתפקידו על-ידי לשכת המפלגה לפי המלצת מזכירות הלשכה ויו"ר המוסד לביקורת ויהיה בעל כישורים על-פי כל דין.
- ב. מבקר הפנים של המפלגה יבצע את כל הביקורת הפנימית במפלגה בהתאם להנחיות ועדת הביקורת שיינתנו לו באמצעות יו"ר המוסד לביקורת, בכפוף לחוקת המפלגה, ובהתאם לעקרונות ולכללים שנקבעו בחוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב-1992.
- ג. מבקר הפנים יהיה כפוף ליו"ר המוסד לביקורת.
- ד. מבקר הפנים יגיש לוועדת הביקורת, באמצעות יו"ר המוסד לביקורת, את תוכנית העבודה השנתית ואת תוכניות הביקורת הספציפיות. כן יציע מבקר הפנים, בהתאם לכך, את תוכנית כוח האדם והמשאבים הנדרשים לשם ביצועה, והצעתו תובא על-ידי יו"ר המוסד לביקורת להחלטת ועדת הביקורת ולאישורה.
- ה. מבקר הפנים יגיש לוועדת הביקורת באמצעות יו"ר המוסד לביקורת דיווח שוטף על ביצוע תוכנית הביקורת, וכן יגיש לה, באמצעות היו"ר כאמור, דוחות מסכמים כנדרש.
32. **עובדי הביקורת הפנימית**
- א. עובדי הביקורת הפנימית ייבחרו לתפקידם על-ידי יו"ר המוסד לביקורת בהתאם להמלצות מבקר הפנים, ובחירתם תאושר על ידי ועדת הביקורת.
- ב. יו"ר המוסד לביקורת יהיה רשאי מיוזמתו או על-פי המלצת מבקר הפנים, ובאישור ועדת הביקורת, למנות למבקר הפנים עוזרים מומחים שיסייעו לו בעבודתו, הכול כפי שימצא לנכון, לשם עריכת ביקורת כאמור.
33. **חובת ההופעה**
- א. כל חבר מפלגה חייב להופיע בפני המוסד לביקורת, לפי דרישתו, בין כפרט ובין כנציג מוסד מפלגתי, וחייב למסור למוסד כל מסמך או מידע שברשותו לצורך עריכת הביקורת, הפיקוח או הברור, הכול לפי העניין, ובלבד שאותו מסמך או מידע אינו שייך למוסד שמחוץ למוסדות המפלגה.
- ב. המוסד רשאי להגיש תובענה למוסד השיפוט של המפלגה נגד חבר המסרב להיענות לדרישה של המוסד לביקורת כאמור בסעיף קטן א, ולדרוש הוצאתו מהמפלגה.
34. **הטיפול בממצאים ובהמלצות**
- א. דוחות וחוות דעת, ממצאים והמלצות שיוכנו על-ידי המוסד לביקורת יוגשו על-ידי ועדת הביקורת, באמצעות יו"ר המוסד לביקורת, ליו"ר המפלגה ולמזכ"ל המפלגה.
- ב. דוחות או חוות דעת העוסקים בעניין מהותי, יונחו על שולחן לשכת המפלגה אם החליטו על כך יו"ר המפלגה, או המזכ"ל או יו"ר המוסד לביקורת.
- ג. ועדת הביקורת תהיה רשאית להורות כל הוראה שהיא ביחס לדוחות או חוות הדעת הנ"ל, ובכלל זה הוראה או הגשה ישירות ללשכה או למרכז המפלגה.
- ד. מזכ"ל המפלגה אחראי לביצוע הנדרש בעקבות הממצאים, ההמלצות והמסקנות של המוסד לביקורת.
- ט. מוסד השיפוט**
35. **אי תלות**
- א. מוסד השיפוט (בית הדין והמוסד לבירור עתירות) הוא המוסד הבלעדי לשיפוט פנימי בענייני המפלגה וחבריה בהתאם להוראות פרק זה.
- ב. חברי המפלגה, העובדים במפלגה, הנציגים העושים בשליחותה וכן מוסדותיה המרכזיים והמקומיים, למעט מרכז המפלגה, יהיו כפופים להחלטותיו ולהוראותו של המוסד השיפוטי, להוציא פירוש החוקה כפי שנקבע על ידי ועדת החוקה.
- ג. בפעולותיו על פי ההוראות והכללים שלהלן לא יהיה המוסד כפוף למרותו של שום מוסד ממוסדות המפלגה, פרט למרכז וכן לוועדת חוקה בפירוש החוקה כפי שנקבע על-ידי ועדת החוקה.
- ד. המוסד ישפוט על פי חוקת המפלגה ותקנותיה ובכפיפות לדין.
36. **כפיפות למוסד השיפוט**
- א. כל חבר מפלגת העבודה כפוף לשיפוט בלעדי בענייני המפלגה במוסד השיפוט בעניינים שבתחום סמכותו.
- ב. מצא המוסד כי נושא העתירה נוגע לעניין פלילי במהותו, יפסיק את הדיון בה וימסור על כך הודעה בכתב למזכ"ל המפלגה.
37. **בחירת מוסד השיפוט ומשך כהונת השופטים**
- א. המרכז יבחר ביו"ר המוסד ובחבריו (להלן: השופטים).
- ב. מספר השופטים ובכללם היו"ר יהיה 22.
- ג. נפטר או התפטר יו"ר המוסד או שופט, יבחר המרכז חבר אחר במקומו.

- ד. נבצר מיו"ר המוסד או משופט למלא את תפקידו, או שנעדר דרך קבע מישיבות המוסד, יבחר המרכז חבר אחר במקומו.
- ה. סמוך ככל האפשר לאחר היבחרו יחתום יו"ר המוסד וכל שופט בישיבה של המרכז או של לשכת המפלגה על הצהרת אמונים שנוסחה ייקבע בתקנות.
- ו. תקופת כהונתם של יו"ר המוסד והשופטים תהא חופפת לתקופת כהונתו של מרכז המפלגה ועוד ששה חודשים. מרכז המפלגה רשאי להאריך את תקופת כהונתם לששה חודשים נוספים.
38. **יו"ר מוסד השיפוט**
- א. יו"ר המוסד ינהל את פעולות המוסד.
- ב. הוגשה תובענה למוסד השיפוט יקבע יו"ר המוסד איזה הרכב מן ההרכבים של שלושה ידון בה.
- ג. יו"ר המוסד יקבע את תור המשפטים, מועדי הישיבות ומקומן.
- ד. יו"ר המוסד אחראי על תקציב הוצאותיו של המוסד והוא רשאי למנות עובדים שיהיו כפופים להוראותיו.
- ה. כל תפקיד שאינו שיפוטי, שיוחד בפרק זה ליו"ר המוסד, יקיים אותו בהתייעצות עם חברי ערכאת הערעור שהוא עומד בראשה.
39. **בחירת הרכבים**
- א. מליאת המוסד תבחר מתוכה, לפי הצעת יו"ר המוסד:
- א. חמישה הרכבים קבועים של שלושה, שידונו כערכאה ראשונה. אחד מהשלושה, שבו תבחר מליאת המוסד, יכהן כאב מוסד השיפוט.
- ב. הרכב אחד קבוע של שבעה, שישב כערכאת ערעור. יו"ר המוסד יהיה אחד מהשבעה והוא יכהן כאב המוסד של ערכאת הערעור.
- ג. הרכב של שישה חברים שידונו בענייני חברות בפלגה, מתוך הרכב זה ימונה המותב.
40. **החלפת שופט**
- נבצר משופט למלא תפקידו בהרכב, תוך כדי בירור תובענה, יצרפו שאר חברי ההרכב, לפי הצעתו של יו"ר המוסד, שופט אחר במקומו. היה ההרכב של ערכאה ראשונה – ימונה השופט המחליף מתוך שופטי הערכאה הראשונה. המוסד ימשיך בדיון מהנקודה שבה הפסיק השופט שהוחלף לשבת בבירור.
41. **פסילת ופרישת שופט**
- א. ראה שופט שהוא נוגע בדבר העומד לבירור בפניו – יפרוש מן המשפט. יו"ר המוסד ימנה שופט אחר במקומו, לאותו הרכב, לאותו משפט בלבד. היה ההרכב של ערכאה ראשונה – ימונה השופט המחליף מתוך שופטי הערכאה הראשונה.
- ב. נטענה טענת פסלות נגד שופט יחליט בה ההרכב לאלתר.
42. **פומביות הדיון**
- ישיבות מוסד השיפוט תהיינה פתוחות בפני חברי המפלגה. אולם רשאי הרכב מוסד השיפוט להחליט שבירור מסוים, כולו או חלקו, יתברר בפניו בישיבה סגורה ויהיו נוכחים בו, חוץ מהשופטים והסגל המנהלי של המוסד, הצדדים לדיון בלבד.
43. **סמכות מוסד השיפוט והעברה לגישור**
- א. תובענות שהצדדים להן הם חברי המפלגה ו/או מוסדותיה, בכל הנוגע לקיום חוקת המפלגה ותקנותיה או להליכים משמעותיים נגד חבר מפלגה, למעט תובענות הצהרתיות שעניינן פירוש החוקה בלבד, יתבררו על ידי מוסד השיפוט.
- ב. מוסד השיפוט רשאי, בהסכמת הצדדים, להעביר את בירור התובענה להליכי גישור בפני מגשר שהוא חבר המפלגה.
44. **תובענה להוצאת חבר מהמפלגה**
- לא תוגש תובענה למוסד השיפוט להוצאת חבר מפלגה אלא על ידי מזכירות הלשכה, מזכ"ל המפלגה, או על ידי מזכירות הסניף (לרבות סניף משנה שבתחום רשות מקומית אחת).
45. **סדרי הדיון**
- סדרי הדיון במוסד השיפוט ייקבעו בתקנות.
46. **תובענה קנטרנית או שלא בסמכות מוסד השיפוט**
- ראה המוסד שתובענה היא קנטרנית, טורדנית, או נוגעת לשאלה הנתונה לפי החוקה, התקנות או כל דין להכרעתו של מוסד אחר של המפלגה או לסמכותו הבלעדית של גוף מחוץ למפלגה, רשאי המוסד לדחותה על הסף.
47. **סעד זמני**
- מוסד השיפוט רשאי לתת החלטת ביניים, ובכלל זה צו מניעה וצו עשה, וכן להטיל על הצד המפסיד את הוצאות הדיון.
48. **פסק דין**
- א. סיים מוסד השיפוט את הבירור המשפטי ייתן פסק דינו המנומק בכתב, בחתימת כל חבריו. העתק מפסק הדין יועבר למזכ"ל המפלגה.
- ב. המוסד רשאי לכלול בפסק דינו צו מניעה וצו עשה, וכן רשאי המוסד לצוות על הוצאת חבר מהמפלגה לזמן קצוב או ללא הקצבת זמן.
49. **הוצאת חבר**
- המוסד רשאי לפסוק על הוצאתו של חבר מהמפלגה בשל אחת מהסיבות הבאות:

מהמפלגה

- א. הורשע בעבירה שיש עימה קלון.
- ב. הפר ביודעין את החוקה, התקנות, או החלטה של מוסד מוסמך של המפלגה.
- ג. הפר ביודעין ובאופן חמור את משמעת המפלגה, לרבות סירב או נמנע, בהיותו חבר מוסד ארצי או מקומי של המפלגה, להשתתף באורח פעיל או לקבל משימה מוגדרת במערכת בחירות חיצונית בו המפלגה מתמודדת. (קיצוני, בולשביקי, לא דמוקרטי)
- ד. הצטרף למפלגה אחרת או לרשימת מועמדים של מפלגה אחרת.
- ה. פעל בבחירות נגד רשימת המפלגה או שפעל בעד רשימת מועמדים אחרת ללא היתר של מוסד מוסמך.

50. השעיה מחברות

- א. הוגשה תובענה להוצאת חבר מהמפלגה, רשאי המוסד להשעות את החבר מחברותו במפלגה עד לקבלת החלטה סופית בתובענה.
- ב. לא יחליט המוסד להשעות חבר כאמור בסעיף קטן א אלא לאחר שניתנה לאותו חבר אפשרות להשמיע טענותיו נגד ההשעיה.
- ג. הושעה חבר מחברותו במפלגה – לא ישתתף בהצבעה באף אחד ממוסדות המפלגה שבו יש לו זכות הצבעה, לא יהיה מועמד המפלגה לתפקיד כלשהו, לא ייצג אותה ולא יוזמן לשיבות ולאסיפות של המפלגה.

51. דין חבר סרבן

- א. הוזמן חבר למוסד השיפוט ולא התייצב, או לא מילא אחר צו המוסד או המסרב לקיים פסק דינו של המוסד, רשאי המוסד להחליט על השעייתו מתפקידו או מחברותו במפלגה.
- ב. המשיך חבר בביזיון המוסד רשאי המוסד, לאחר שאפשר לחבר לטעון את טענותיו בעניין, להחליט על הוצאתו מהמפלגה, ואם הוא מייצג את המפלגה – לשלול את זכותו לייצגה.

52. ערעור

התקופה להגשת ערעור לערכאת הערעורים היא 30 יום מיום מסירת פסק הדין.

53. ערעור קנטרני

ראתה ערכאת הערעור שערעור שהוגש בפניה הוא קנטרני או טורדני, רשאית היא לדחותו על הסף.

54. פרסום פסק הדין

פסק הדין יפורסם, אם ניתן לכך היתר של יו"ר המוסד.

55. תקציב מוסד השיפוט

תקציב מוסד השיפוט יוצע על-ידי יו"ר המוסד ויובא לדיון ולהחלטה בלשכת המפלגה.

55א'

תוטל אגרה על הצדדים בדיון לכסוי עלויות בפועל של ההליך.

י. רציפות כהונה**56. רציפות כהונה**

- א. כל מוסד ממוסדות המפלגה יוסיף לכהן בהרכבו היוצא עד לבחירת המוסד בהרכבו הנכנס ויאחוז בכל סמכויותיו.
- ב. המרכז יכונס על-ידי יו"ר המפלגה תוך חודש מיום היבחרו; הלשכה תכונס על-ידי יו"ר המפלגה תוך שבועיים מיום היבחרה; מזכירות הלשכה תחדשה תכונס על-ידי יו"ר המפלגה תוך שבועיים מיום היבחרה.

פרק שני: חברות במפלגה**א. הצטרפות והתפקדות למפלגה****57. חבר המפלגה**

- א. חבר המפלגה ייחשב מי שהיה חבר המפלגה ביום אישור חוקת המפלגה ולא יצא או הוצא מאז מהמפלגה, וכן מי שהתקבל כחבר המפלגה – הכול בכפיפות לתקנות שייקבעו בעניין זה.
- ב. אזרח תושב ישראל שמלאו לו 17 שנה ואיננו חבר במפלגה אחרת יכול להגיש בקשה להתקבל כחבר המפלגה – הכול בהתאם לתקנות שייקבעו בעניין זה.
- ג. חבר תנועת העבודה הציונית, שעלה לארץ, יהיה חבר מפלגה מכוח חברותו בתנועת העבודה הציונית – הכול בכפיפות לתקנות.
- ד. חבר מפלגה אחרת שהתאחדה עם מפלגת העבודה הישראלית יהיה חבר המפלגה מכוח חברותו במפלגה האחרת.

58. התפקדות והצטרפות למפלגה

- א. כל מי שמבקש להתפקד כחבר המפלגה ימלא טופס התפקדות, ויחתום על הצהרה בנוסח שייקבע בתקנות וישלם דמי חבר על פי מה שיקבע ע"י מרכז המפלגה.
- ב. מרכז המפלגה יהיה רשאי לקבוע בתקנון הליכי קבלת חבר למפלגה, של מפקד החברים במפלגה והפיקוח על המפקד, דמי החבר, שיעוריהם ודרך גבייתם, וכן את הדרכים לאכיפת תשלום דמי החבר, לרבות ההליכים לחידוש החברות במפלגה או במוסד מפלגתי של מי שחברותו הופסקה בשל אי תשלום דמי חבר.

ג. ערעורים בשאלות של חברות, מפקד ודמי חבר יוגשו למוסד השיפוטי בהתאם לתקנון שיאושר על ידי מרכז המפלגה.

59. **הצטרפות חבר במפלגה אחרת**
 חבר במפלגה אחרת רשאי להיות חבר מפלגת העבודה, רק אם הגיש למפלגת העבודה תצהיר כדון, כי הודיע למפלגה האחרת במכתב רשום על ביטול חברותו וכי בשנה שקדמה להגשת התצהיר לא נטל חלק בבחירות פנימיות של המפלגה האחרת, וכן את העתקו של המכתב הרשום הנ"ל.
60. **ועדה לפיקוח על התפקדות חברים**
 יו"ר מוסד השיפוט רשאי למנות ועדה לפיקוח על החוקיות, המהימנות והתקינות של התפקדות חברים, שסמכויותיה ודרכי פעילותה ייקבעו בתקנות.
61. **עררים**
 ערעורים בשאלות של חברות, מפקד ודמי חבר יוגשו למוסד השיפוטי בהתאם לתקנות.
62. **"נוער עבודה"**
 א. נוער עבודה יארגן ויקבל חברים צעירים שמלאו להם 14 שנה לשם הכנתם לחברות מלאה במפלגה.
 ב. זכויותיהם, חובותיהם ודרכי התארגנותם של חברי נוער עבודה בין הגילים 14 ו-17 ייקבעו בתקנות.

ב. זכויות חברים

63. **זכויות החבר**
 חבר מפלגה זכאי, בכפיפות להוראות חוקה זאת ולתקנות, ליטול חלק בקביעת דרכה של המפלגה והכרעותיה בעניינים רעיוניים, ארגוניים, חברתיים, כלכליים ומדיניים, בדרכים כלהלן:
 א. לבחור ולהיבחר למוסדות המפלגה המקומיים והארציים ולבחור את יו"ר המפלגה ואת מועמדיה לכנסת.
 ב. להיות מועמד לרשימת המועמדים של המפלגה לכנסת, למוסדות ארציים או מקומיים של הסתדרות העובדים הכללית החדשה הכללית ולרשות מקומית.
 ג. להשתתף באופן פעיל באסיפות כלליות של סניפו ושל כל תא מפלגתי אחר שהוא נמנה עימו.
 ד. להציע לפרסום את דבריו ודעותיו בפרסומים של המפלגה.
 ה. להשתתף במשאל חברים, אם ייערך.
 ו. להשתתף בהקמה או בפעילות של חוג רעיוני, מקומי או ארצי, בתנאי שאותו חוג קיבל אישור לשכת המפלגה.
64. **השתתפות בהוצאות**
 ניתן לקבוע בתקנות כללים להשתתפות המפלגה בהוצאות לייצוג משפטי של חבר המפלגה שנגרמו עקב תפקידו במפלגה.
65. **הזכות לבחור ולהיבחר**
 א. הזכות לבחור ולהיבחר למוסדות המפלגה בבחירות בהן משתתפים כלל חברי המפלגה מותנית בחברות בת תוקף ובהכללת שם החבר בספר הבחורים שיפורסם לפני הבחירות למוסדות או לתפקידים העומדים לבחירה.
 ב. אם לא נקבע אחרת בחוקה זאת, בספר הבחורים ייכללו חברים שהתפקדו למפלגה לפחות ארבע עשר חודשים לפני מועד הבחירות.
 ג. חבר המפלגה זכאי לבחור במסגרת סניף אזור מגוריו על-פי מקום מגוריו, מרכז חייו, כמשמעות פירושו בדין, או במקום עבודה שאושר כאזור בחירה, אף יוכל להציג מועמדותו לבחירה למוסדות ארציים של המפלגה בכל סניף, כפי שימצא לנכון.
 ד. חבר שבמהלך תקופת כהונה במוסד מפלגתי מקומי או כנציגו במוסד מפלגתי ארצי עבר להתגורר דרך קבע בישוב אחר – ימשיך לכהן באותו מוסד מקומי או כנציגו עד תום תקופת הכהונה.

ג. חובות חברים

66. **חובות החבר**
 א. לשמור אמונים למפלגה, לאמנת היסוד שלה, לחוקתה, לתקנותיה ולהחלטותיה.
 ב. להיענות לקריאת המפלגה למעשים של התנדבות אישית, כמיטב יכולתו.
 ג. להיענות לקריאת המפלגה למעשים של התנדבות כספית, כמיטב יכולתו.
 ד. להתייצב עם המפלגה במערכותיה, כמיטב יכולתו.
 ה. לשלם למפלגה דמי חבר.
 ו. להשתייך ארגונית לסניף המפלגה באזור מגוריו כמשמעו לעיל.
67. **חובות בעלי תפקידים**
 חבר מפלגה שנבחר לכהן במוסד מפלגתי או שנבחר לייצג המפלגה במוסד חיצוני, חייב להשתתף בישיבות אותו מוסד. נעדר החבר משלוש ישיבות רצופות או משלוש מן הישיבות של אותו מוסד

במשך שנה, ללא סיבה סבירה שתנומק בכתב, רשאי מזכ"ל המפלגה להגיש לבית הדין תובענה להפסקת חברותו של החבר באותו מוסד.

ד. הפסקת חברות

- הפסקת חברות 68.**
1. חברותו של חבר במפלגה תיפסק באחד המקרים הבאים :
    - א. אם הודיע בכתב על הפסקת חברותו במפלגה.
    - ב. אם המוסד השיפוטי פסק על הוצאתו מהמפלגה.
    - ג. פרש מסיעה של המפלגה בגוף חיצוני ונשאר חבר באותו גוף.
    - ד. הודיע החבר על הצטרפותו למפלגה אחרת או ששמו נמצא ברשימת המועמדים או החברים של מפלגה או רשימה אחרת המתמודדת בבחירות שבהן משתתפות גם רשימת המפלגה או רשימה אחרת שבה המפלגה תומכתה, וזאת ללא אישור לשכת המפלגה או מזכירות המחוז או הסניף, או הביע תמיכה פומבית ברשימה כזו.
  - ה. אם הודיע החבר ברבים כי לא הצביע או יימנע מלהצביע בעד רשימת המפלגה המתמודדת בבחירות. (זכותו של חבר מפלגה להביע עמדתו באופן של אי הצבעה!)
  - ו. לא שילם החבר דמי חבר תוך חודש מיום שניתנה לו התראה בכתב על אי התשלום.
  - ז. מזכ"ל המפלגה או מזכיר הסניף יודיע בכתב לחבר על הפסקת חברותו.
- ערעור 69.**
- חבר שחברותו במפלגת פסקה לפי סעיפים קטנים (ג)168(1) עד (ו)168(1), רשאי לערער על כך תוך 30 יום בפני מוסד השיפוט.
- חידוש חברות 70.**
- בית הדין רשאי לקבוע משך זמן שבסיומו יוכל החבר לשוב ולהתפקד למפלגה. החבר יוכל להתקבל מחדש כחבר המפלגה רק אם המליצו על כך מזכירות הסניף או מזכ"ל המפלגה.

פרק שלישי: תאי המפלגה

א. הסניף

- יסוד סניף 71.**
- א. הסניף הוא התא היסודי של המפלגה. בכל ישוב יתקיים סניף אחד בלבד של המפלגה. "ישוב" בסעיף זה – מקום שיש בו אחד מאלה ;
    - עירייה, מועצה מקומית, מועצת פועלים, ועד מקומי המוכר ביחידה מוניציפאלית לרבות ועדי מושבים ומזכירות של קיבוצים.
  - ב. יסוד סניף טעון אישור לשכת המפלגה.
    - הלשכה רשאית לאשר יסוד סניף אם נרשמו בו לפחות 25 חברי מפלגה.
    - ג. לשכת המפלגה רשאית ליזום או לאשר יסוד סניף, שיכלול חברים המתגוררים במספר ישובים, אם ראתה שמספר החברים בכל אחד מן הישובים, או מקצתם, הוא קטן מכדי לקיים סניפים עצמאיים.
- צרוף חברים לסניף 72.**
- לשכת המפלגה רשאית לצרף לסניף בישוב מסוים חברי מפלגה שהם תושבי שכונה שאין לה מעמד מוניציפאלי כלשהו, או המתגוררים במוסד חינוכי אזורי, ובלבד שאותה שכונה או מוסד חינוכי סמוכים ככל האפשר לאותו ישוב.
- סמכויות הסניף ותפקידיו 73.**
- הסניף מוסמך לפעול, באמצעות מוסדותיו, כדלקמן :
- א. לקבל חברים חדשים למפלגה.
  - ב. לדון ולהחליט בענייני המפלגה המקומיים.
  - ג. לארגן ולקיים פעולות ארגוניות, ציבוריות, תרבותיות, חברתיות והסברתיות.
  - ד. לקבוע את רשימת המועמדים של המפלגה לרשות המקומית או למועצת הפועלים, אם הוחלט על-ידי המוסד המוסמך של המפלגה להגיש רשימה כזאת, פרט למועמד לכהן בראש הרשות המקומית, ולמועמד לכהן כיו"ר מועצת הפועלים, שייבחרו, אם יוחלט על הצגת מועמד של המפלגה לתפקידים אלה, על פי הוראות החוקה.
  - ה. לדון בעמדות עקרוניות שתנקוט סיעת המפלגה ברשות המקומית או במועצת הפועלים.
    - ו. לבחור את נציגיו במוסדות המחוז, למוסדות המרכזיים ולרשימות המועמדים של המפלגה בבחירות כלליות, הכול בהתאם לשיטת הבחירות הקבועה בחוקה.
    - ז. לדון ביוזמתו, או על פי יוזמת המוסדות המרכזיים של המפלגה, בעניינים הכלליים העומדים על סדר יומה של המפלגה, ולהמליץ ללשכת המפלגה בעניינים אלה.

- ח. לדווח בכתב על פעולותיו והחלטותיו ללשכת המפלגה.
- ט. לגבות דמי חבר או כל תשלום אחר שהוטל על חברי המפלגה על פי החוקה או התקנות.
- י. לארגן פעולות התנדבות אישיות או כספיות בין חברי המפלגה ואוהדיה, כפי שייקבע על ידי המוסדות המוסמכים של המפלגה.
- יא. לקבל מזמן לזמן, דוח משליחי המפלגה ברשות המקומית ובמוסדות הסתדרות העובדים הכללית החדשה המקומיים.
- יב. לקבל מן המוסדות המרכזיים של המפלגה הסברים מוסמכים על החלטות או מעשים של מוסדות המפלגה ושל שליחיה במוסדות המדינה, הסתדרות העובדים הכללית החדשה והתנועה הציונית.
74. **הכרעת הלשכה בעניינים מקומיים**
עניינים מקומיים שלדעת יו"ר המפלגה או מזכירות הלשכה יש להם השפעה ארצית, לא יכריעו בהם מוסדות הסניף או המחוז, אלא לאחר התייעצות בלשכת המפלגה. נחלקו הדעות בין לשכת המפלגה לבין מוסדות הסניף – תכריע עמדת לשכת המפלגה.
75. **הקמת סניפי משנה**
א. סניף שבו לפחות 1,000 חברים רשאי, בהחלטה מיוחדת של מועצת הסניף ובאישור לשכת המפלגה, להקים סניפי משנה, שכל אחד מהם יכלול חברים המתגוררים באזור רצוף ומוגדר.
ב. הלשכה תאשר הקמת סניפי משנה אם לדעתה הסיבות להקמתם נעוצות:
1. בתנאים גיאוגרפיים;
2. במספר חברים רב מכדי לקיים פעילות תקינה של הסניף.
ג. הלשכה רשאית, מיוזמתה, להמליץ בפני מוסדותיו של סניף כאמור בסעיף קטן א על חלוקתו לסניפי משנה, אם הדבר נראה לה רצוי מפאת ריבוי החברים בסניף או לשם שיפור תפקידו.
76. **מוסדות הסניף**
מוסדותיו של הסניף הם: המועצה, והמזכירות. הסניף רשאי לבחור גם במזכירות מצומצמת.
77. **מועצת הסניף**
א. מועצת סניף שיש לו סניפי משנה, תהיה מורכבת מנציגי המועצות של סניפי המשנה, בהתאם למספר החברים בכל סניף משנה.
ב. מועצת הסניף תיבחר על ידי כלל חברי המפלגה בסניף, בסניף משנה על ידי כלל החברים בסניף המשנה, על פי תקנון בחירות שיאושר בלשכה.
ג. בסניף שאין לו מועצה נבחרת, תיחשב אסיפה כללית של החברים כמועצת הסניף.
ד. מועצת הסניף תתכנס אחת לשלושה חודשים לפחות.
ה. ישיבות המועצה יהיו פתוחות לחברי המפלגה ולמוזמנים, בין דרך קבע ובין לישיבה מסוימת. המועצה רשאית ברוב קולות להחליט על קיום ישיבה סגורה.
ו. מועצת סניף רשאית בתקופת כהונתה לצרף להרכבה ביוזמתה או לבקשת לשכת המפלגה, חברים נוספים בשיעור שלא יעלה על 10% מהרכבה, ובלבד שההחלטה נתקבלה ברוב של שני שלישים מחברי המועצה, ואושרה על ידי לשכת המפלגה.
78. **מזכירות הסניף**
המזכירות תשקוד על ביצוע החלטות המועצה וקיום סדיר של ישיבותיה. אם נבחרה מזכירות מצומצמת, תשקוד היא על ביצוע החלטות המועצה והמזכירות ועל קיום סדיר של ישיבותיהן.
79. **בחירת מזכיר ומזכירות הסניף**
א. לא יאוחר מחודשיים אחרי הבחירות למועצת הסניף תתכנס המועצה לבחירת מזכירות ומזכיר סניף. מספר חברי המזכירות לא יפחת מרבע ולא יעלה על שליש מחברי המועצה.
ב. חברי המזכירות ייבחרו מבין חברי המועצה, אך המועצה רשאית לבחור למזכירות לא יותר מ-15% שאינם חברי מועצה.
ג. היו לסניף סניפי משנה, יהיה ייצוגם במזכירות לפי מספר החברים היחסי בהם. נציגי הסניפים במזכירות ייבחרו על ידי המועצה באותה דרך בה נבחרים שאר חברי המזכירות, ובלבד שהנבחרים יהיו מבין נציגי סניפי - המשנה במועצת הסניף.
ד. מזכירות הסניף תתכנס לפחות פעם בחודש והמזכירות המצומצמת – אחת לשבוע.
80. **סניף משנה – מוסדות ותפקידים**
א. לסניף משנה יהיו מוסדות בדומה למוסדות הסניף המקומי, ומספר החברים במוסדות אלה ייקבע לפי מספר החברים בסניף המשנה.
ב. סניף משנה יהיה מיוצג במוסדות הסניף המקומי, כאמור בסעיפים 77 (א) ו- 79 (ג).
ג. אלה תפקידי סניף משנה:
1. לקבל חברים חדשים למפלגה; קבלתם טעונה אישור מזכירות הסניף המקומי.
2. לבחור מוסדותיו והם: מועצה, מזכירות וכן לבחור את מזכיר סניף המשנה.
3. לדון ולהחליט בענייני המפלגה הנמצאים באזור קיומו ופעילותו של סניף המשנה.
4. הוראות החוקה בעניין סמכות ותפקידי הסניף, יחולו גם על סניף משנה.
ד. הוראות החוקה בעניין מועצת ומזכירות הסניף יחולו בשינויים המחויבים גם על המועצה והמזכירות של סניף משנה.

81. **ישיבות שלא מן המניין**
- א. דרשו שליש מחברי המועצה לכנסה לישיבה שלא מן המניין כדי לדון בנושא מסוים, וכן אם דרשו שליש מחברי המזכירות לכנסה, או לכנס את המועצה לישיבה שלא מן המניין, כדי לדון בנושא מסוים – תכונס המועצה או המזכירות לפי דרישתם, תוך 10 ימים, ותדון בנושא שלשמו נדרשה הישיבה.
- ב. נתבקש כינוס ישיבה שלא מן המניין לצורך דיון בבחירתם או ביטול בחירתם של מוסד או בעל תפקיד, שבחירתם היא בסמכותן של המועצה או המזכירות, לא תכונס הישיבה אלא אם עברה שנה מיום שנתכנסה ישיבה שלא מן המניין, כאמור. הגבלה זאת לא תחול על כינוס הישיבה לפי דרישת המועצה או המזכירות.
82. **ישיבות עם סיעת המפלגה**
- נושאים שיובאו לדיון במועצת הסניף או המזכירות, והם בתחום פעולתה של סיעת המפלגה ברשות המקומית או במועצת הפועלים, תדון בהם מועצת הסניף או המזכירות בהשתתפות חברי הסיעה.
83. **סדרי הדיון**
- סדר הדיון במועצת הסניף ובמזכירות יהיה על פי נוהל שתקבע המועצה.
84. **מועד הבחירות בסניפים**
- הבחירות למועצות הסניפים, לרבות סניפי המשנה, על פי מועד שיקבע בתקנון הבחירות.
85. **פיזור מוסדות סניף ועריכת בחירות**
- א. חדלו סניף או מוסדותיו לתפקד באופן סביר או שחל שינוי ניכר במספר חברי הסניף, או שהתפטר מחצית מחברי מוסד בסניף ועוד אחד, רשאית לשכת המפלגה לפזר את מוסדות הסניף, כולם או חלקם, או להחליט על ביטול הסניף ועל הקמת סניף חדש במקומו.
- ב. לשכת המפלגה תחליט כאמור רק לאחר שביקשה וקיבלה דו"ח ממזכ"ל המפלגה על המצב בסניף, ולאחר שעורך או עורכי הבדיקה מטעם המזכ"ל נתנו הזדמנות לכל הנוגעים בדבר בסניף להשמיע טענותיהם.
- ג. חדל מזכיר סניף לתפקד באופן סביר, רשאית לשכת המפלגה להפסיק את כהונתו ולמנות מזכיר ממונה במקומו, לאחר שביקשה וקיבלה דו"ח ממזכ"ל המפלגה על אופן תפקוד המזכיר ולאחר שעורך או עורכי הבדיקה מטעם המזכ"ל נתנו הזדמנות לנוגעים בדבר להשמיע טענותיהם.
- ד. על אף האמור בסעיף קטן ב, רשאית הלשכה, בהמלצת מזכירות הלשכה, להחליט כי נדרשת התערבות מיידית בנעשה בסניף, המצדיקה החלטה כאמור בסעיף קטן א.
- ה. לשכת המפלגה רשאית לפזר מוסדותיו של סניף שמספר החברים הרשומים בו גדול ממספרם של אלה שהצביעו עבור המפלגה לכנסת בקלפיות אשר בתחום הסניף.
- ו. החליטה הלשכה כאמור בסעיף זה היא רשאית:
1. למנות מוסד זמני, בהרכב מצומצם, שימלא את תפקיד המוסד שהוחלט לפזרו, עד לבחירת מוסד חדש, בפיקוח מזכירות הלשכה.
  2. להחליט על העברה זמנית של כל סמכויות הסניף ללשכה או למזכירות הלשכה או לגוף שימונה מטעמה.
- בהחלטה לפי סעיף קטן זה ייקבעו המועד לעריכת בחירות חדשות לסניף או למוסד, הכול לפי העניין, הגוף שיכין ויארגן את הבחירות, והצורך בעריכת מפקד חברים חדש בסניף.
- ז. החלטה לפי סעיף זה לא תפגע במעמדם של חברים שנבחרו לייצג את הסניף במוסדות אחרים לפני מתן ההחלטה.
- ח. האמור בסעיף זה יחול גם על סניף משנה, אלא שבמקום "לשכת המפלגה" יבוא "מזכירות הסניף", ובמקום "מרכז המפלגה" יבוא "מועצת סניף", הכול לפי העניין.
86. **הסניף והמחוז במלואן**
- כל סניף מהסניפים המאורגנים במחוז יוסיף לקיים את סמכויותיו ופעולותיו בעניינים המקומיים במלואן.

ב. המחוז

87. **ארגון מחוזות**
- א. סניפי המפלגה בישובים באזורי הארץ יאורגנו במחוזות לפי מפה ארגונית שתיקבע על ידי לשכת המפלגה; גדלו של המחוז ייקבע לפי מספר החברים בתחומו ולפי שיקולים סביבתיים נוספים.
- ב. סניף שמספר חבריו עולה על 15 אלף ויש לו סניפי משנה – יכול להיקרא "מחוז", ויחולו עליו הוראות פרק זה, בלי לגרוע משאר תפקידיו וסמכויותיו כסניף מפלגה לכל דבר. כמחוז ייחשבו גם מזכירות הקיבוצים או ועדי המושבים אף שמספר חבריהם קטן מ-15 אלף.
- ג. סניפי המפלגה במושבים ובתנועות הקיבוציות, גם אם אינם סמוכים זה לזה, רשאים להתארגן כמחוז של המפלגה.
- ד. 1. סניפי המפלגה בישובים הערביים, גם אם אינם סמוכים זה לזה, רשאים להתארגן כמחוז של המפלגה.
2. חברי מפלגה ערבים, המתגוררים בערים מעורבות, רשאים לבחור אם להשתייך למחוז ערבי או למחוז טריטוריאלי, ובלבד שיהיו חברים במחוז אחד בלבד.
- ה. סניפי המפלגה בישובים הדרוזים, גם אם אינם סמוכים זה לזה, רשאים להתארגן כמחוז

דרוזי של המפלגה.

- ו. חברי מפלגה צ'רקסים יהיו רשאים לבחור האם להשתייך למחוז הדרוזי, למחוז הערבי, או למחוז טריטוריאלי, ובלבד שיהיו חברים במחוז אחד בלבד.
- ז. למחוז הערבי ולמחוז הדרוזי יהיו מוסדות נבחרים, בהתאם לתקנות, שלפיהן יישמר במוסדות המחוז הערבי ייצוג נאות לחברי המפלגה הנוצרים והבדואים.
88. **תפקידי המחוז** ואלה תפקידי המחוז:
- א. קיום פעולות ארגון, חברה, תרבות והסברה משותפות לכל הסניפים שבתחום המחוז.
- ב. סיוע הדדי בענייניהם של הסניפים.
- ג. לגבי מחוזות שהתארגנו לפי סעיפים קטנים 87 ב עד 87 ה – בחירת נציגים של המחוז למוסדות המרכזיים של המפלגה או לרשימות המועמדים שלה בבחירות כלליות, הכול בכפיפות לחוקה זאת ולתקנות.
89. **מוסדות המחוז** מוסדותיו של המחוז הם: מועצת המחוז, מזכירות המחוז ומזכירות מצומצמת.
90. **מועצת המחוז**
- א. מועצת המחוז תכלול 201 חברים, ותהיה מורכבת מנציגים של מועצות הסניפים או סניפי המשנה, בשיעור שייקבע בהתאם למספר החברים בכל סניף ביחס למספר החברים במחוז.
- ב. כל סניף רשאי לכלול בין נציגיו למוסדות המחוז לא יותר מ-15% חברים, שאינם חברים במועצת הסניף.
- ג. מזכירי סניפים וראשי רשויות מקומיות שלא נבחרו למועצת המחוז יוזמנו להשתתף בישיבותיה.
- ד. לשכת המפלגה, מי שהוסמך על ידיה, או 10% מחברי מועצת המחוז רשאים להציע למועצת המחוז לצרף אליה חברים נוספים, בשיעור שלא יעלה על 10%. מועצת המחוז תחליט על הצירוף ברוב של הנוכחים.
91. **מזכירות המחוז** הוראות סעיף 79 יחולו על מזכירות המחוז, בשינויים הבאים:
- א. חברי מזכירות המחוז ייבחרו על ידי המועצה מבין חברי המועצה, אך המועצה רשאית לבחור למזכירות לא יותר מ-15% שאינם חברים במועצה.
- ב. לכל סניף יהיה לפחות חבר אחד במזכירות המחוז.
92. **יו"ר ומזכיר המחוז** מועצת המחוז תבחר במזכיר המחוז, והיא רשאית לבחור גם ביו"ר המחוז.
93. **פיזור מוסדות מחוז ועריכת בחירות** א. חדלו מוסדות מחוז או מזכיר המחוז או יו"ר המחוז לתפקד באופן סביר, רשאית לשכת המפלגה להפסיק את כהונתם.
- ב. במקרה של הפסקת כהונתם של מזכיר או יו"ר המחוז, רשאית לשכת המפלגה למנות מזכיר או יו"ר מחוז ממונה במקומם.
- ג. לשכת המפלגה תחליט כאמור רק לאחר שבקשה וקיבלה דו"ח ממזכ"ל המפלגה על אופן תפקוד מוסדות המחוז או מזכיר המחוז או יו"ר המחוז, ולאחר שעורך או עורכי הבדיקה מטעם המזכ"ל נתנו הזדמנות לנוגעים בדבר להשמיע את טענותיהם.
94. **החלת הוראות** הוראות חוקה זו החלות על סניף יחולו גם על מחוז, בשינויים המחויבים, ובמידה ולא נקבעה לגבי המחוז הוראה מיוחדת בחוקה זו.
- ד. תאי החברות**
95. **תא חברות**
- א. החברות במפלגה רשאיות להתארגן בתא ארצי ובסניפים, ולקיים פעילות מיוחדת מטעם התא, נוסף לפעילות שהסניף מקיים.
- ב. תא החברות, הארצי, המחוזי, ובסניפים, יפעל –
1. לסייע לנשים ליטול את חלקן הראוי בתחום הפוליטי, בנושאים כלליים ובעניינים הקשורים במעמדה של האישה.
  2. להגברת והעמקת התודעה הפוליטית של החברה.
  3. להצטרפותן של נשים לשורות המפלגה ולשילובן של החברות בפעילות המוסדות המקומיים והארציים של המפלגה.
  4. להבטחת ייצוג נאות לחברות.
  5. לסייע לפעילות של נבחרות הסניף והמרכז בתקופת כהונתן.
- ג. מוסדות תא החברות, סמכויותיהם ודרכי פעולתם ייקבעו בתקנון שיאושר על ידי לשכת המפלגה. כולל מועד ודרך בחירת יו"ר תא החברות.
96. **הצעת מועמדות** תא החברות הארצי רשאי להציע מועמדות לגופים או לוועדות, שמוסדות המפלגה ממנים את חבריהם.

97. **ותיקי התנועה והגמלאים**
- א. פעולותיו וסמכויותיו של ארגון ותיקי התנועה והגמלאים, וכן הרכב מוסדות הארגון ודרך בחירתם, יהיו על פי התקנות ועל פי החלטות שיתקבלו מזמן לזמן במרכז המפלגה, כולל מועד ודרך בחירת יו"ר ותיקי התנועה.
- ב. ארגון ותיקי התנועה והגמלאים רשאי להציע מועמדים לגופים או לוועדות, שמוסדות המפלגה ממנים את חבריהם.

ו. המשמרת הצעירה

98. **המשמרת הצעירה**
- א. פעולותיה וסמכויותיה של המשמרת הצעירה, וכן הרכב מוסדותיה ודרך בחירתם, יהיו על פי התקנות ועל - פי החלטות שיתקבלו מזמן לזמן במרכז המפלגה. כולל מועד ודרך בחירת יו"ר המשמרת הצעירה.
- ב. המשמרת הצעירה רשאית להציע מועמדים לגופים או לוועדות, שמוסדות המפלגה ממנים את חבריהם.
- ג. זכות החברות במשמרת הצעירה לחברי המפלגה עד גיל 35 שנה.

ז. ארגון עולים

99. **ארגון עולים**
- א. העולים חברי המפלגה יהיו רשאים להתארגן בארגון ארצי ובסניפים, ולקיים פעולות מיוחדות מטעם הארגון, בנוסף לפעילות שסניף המפלגה מקיים.
- ב. מוסדות הארגון, סמכויותיהם ודרכי פעולתם יקבעו בתקנון למבנה הארגוני של ארגון העולים שיאושר על ידי לשכת המפלגה.
- ג. ארגון העולים רשאי להציע מועמדים לגופים או לוועדות, שמוסדות המפלגה ממנים את חבריהם.
- ד. בסעיף זה "עולה" – מי שעלה לישראל לפני 16 שנה או פחות.

ח. חוגים ארציים

100. **חוגים ארציים**
- א. חברים מסניפים שונים רשאים, באישור לשכת המפלגה, להתארגן בחוג ארצי, כדי לקיים פעולות משותפות בתחומים חינוכיים, חברתיים ותרבותיים, ובלבד שחוג כאמור יהיה פתוח לפני כלל חברי המפלגה.
- ב. התארגנות כחוג אינה פוטרת את חבריו משאר החובות שכל חבר חייב בהן לגבי סניפו.
- ג. לא אישרה הלשכה קיומו של חוג כאמור, רשאים המבקשים לערער על החלטת הלשכה בפני מרכז המפלגה.
- ד. **חוג ארצי, שהלשכה אישרה את קיומו, רשאי להציע מועמדים לגופים או לוועדות, שמוסדות המפלגה ממנים את חבריהם. (מה זה רשאי להציע? כמה נציגים יהיו לו?)**

פרק רביעי: סיעות המפלגה ומועמדיה לתפקידים ממלכתיים וציבוריים

א. בחירת מועמד המפלגה לנשיא המדינה

101. **בחירת המועמד לנשיא המדינה**
- מועמד המפלגה לכהונת נשיא המדינה יוצע על ידי סיעת המפלגה בכנסת, ויהיה טעון אישור המרכז (בחירת נשיא היא חשאית ואישית ולא בכדי ולפיכך אין טעם בהחלטת מרכז)

ב. בחירת השרים מטעם המפלגה

102. **בחירת נציגי המפלגה לממשלה**
- היה ראש הממשלה המיועד יו"ר המפלגה – יביא לאישור מרכז המפלגה וסיעתה בכנסת את רשימת השרים נציגי המפלגה שבדעתו לכלול בממשלתו ואת תפקידיהם. והוא הדין אם הצטרפה סיעת המפלגה לקואליציה מבלי שיו"ר המפלגה מיועד לכהן כראש הממשלה.

ג. בחירת מועמד המפלגה ליו"ר הכנסת

103. **בחירת מועמד המפלגה ליו"ר הכנסת**
- המועמד ליו"ר הכנסת שבו המפלגה תתמוך יוצע על ידי סיעת המפלגה בכנסת ויאושר על ידי מרכז המפלגה.

ד. רשימת המפלגה לכנסת וסיעתה בכנסת

104. **הסיעה בכנסת**
- א. הנבחרים ברשימת המפלגה לכנסת הם סיעתה בכנסת. נבחר מועמד ברשימת המועמדים לכנסת, שאינו חבר המפלגה, יחולו עליו הזכויות והחובות החלות על שאר חברי הסיעה.
- ב. שר המכהן בממשלה מטעם המפלגה, בין שהוא חבר הכנסת ובין שאינו חבר הכנסת, יחולו עליו, בשינויים המחויבים, הזכויות והחובות החלות על חברי הסיעה בכנסת.

105. **יו"ר והנהלת הסיעה**
 הסיעה בכנסת בוחרת מבין חבריה הנהלת סיעה ויו"ר סיעה. יו"ר הסיעה יהיה חבר בהנהלת הסיעה וינהל את דיוניה.
106. **דיון וקבלת מרות**
 א. הסיעה בכנסת תדון ותחליט בכל נושא העומד לדיון בכנסת.
 ב. חבר הסיעה יפעל על פי החלטות הסיעה.
 ג. חבר הסיעה רשאי לבקש דיון במרכז המפלגה, או בלשכת המפלגה, בנושא שבו התגלעו חילוקי דעות עקרוניים בינו לבין הסיעה, ובלבד שבקשתו נתמכת לפחות על ידי חמישה מחברי הסיעה. דיון כאמור יתקיים **בישיבה הקרובה** של המרכז או לשכת המפלגה, בהשתתפות הסיעה או הנהלתה, הכול לפי העניין; הכרעת המרכז או הלשכה באותו דיון תחייב את הסיעה. בקשת דיון כאמור **אינה מעכבת ביצוע החלטת הסיעה. (מה זה בישיבה הקרובה? ואם הישיבה הקרובה היא בעוד חצי שנה? ומה הטעם אם בינתיים החלטת הסיעה יוצאת לדרך אף שהיא בניגוד גמור לדרכה של המפלגה או להחלטת קודמת של המרכז?)**
107. **הכרעת המוסדות בנושאים עקרוניים**
 א. עמדה על הפרק בכנסת או בסיעה שאלה עקרונית, או בעלת חשיבות מיוחדת, תובא לדיון ולהחלטה במרכז המפלגה או בלשכת המפלגה, בין ביוזמת הסיעה ובין ביוזמת מוסד המפלגה. המרכז רשאי להעביר הכרעה בנושא כאמור גם למשאל בקרב כל חברי המפלגה.
 ב. הגישו שליש מחברי הסיעה בקשה בכתב החתומה על ידיהם – יקוים דיון כאמור בלשכת המפלגה, וישתתפו בדיון ובהצבעה חברי הסיעה בכנסת.
108. **מרות המרכז**
 הסיעה בכנסת תפעל נוכח החלטות מרכז המפלגה.
109. **דיווח הסיעה**
 הסיעה תדווח מזמן לזמן למרכז המפלגה על פעילותיה כפי שתידרש לכך על ידי לשכת המפלגה.
110. **קשר עם הציבור**
 חברי הסיעה יקיימו קשר תדיר עם ציבור הבוחרים. דרכי הקשר ייקבעו מזמן לזמן על ידי לשכת המפלגה והנהלת הסיעה.
111. **סדרי עבודת הסיעה**
 סדרי עבודת הסיעה והנהלת הסיעה, הכללים בדבר הגשת שאילתות, הצעות לסדר היום, והצעות חוק פרטיות על ידי חברי הסיעה, וכן דרכי בחירתם של חברי הסיעה לוועדות ולמשלחות של הכנסת, ייקבעו על ידי הסיעה.
112. **בחירת רשימת המפלגה לכנסת**
 בשלב הראשון ייבחרו שלושים ושבעה הראשונים ברשימת המועמדים של המפלגה לכנסת כדלקמן:
 א. מועמד המפלגה לראשות הממשלה יהיה הראשון ברשימת המועמדים לכנסת, ומזכ"ל המפלגה ישובץ במקום השביעי.
 ב. שלושים וחמישה מועמדים נוספים (להלן: הרשימה המרכזית) ייבחרו בדרך הבאה:
 1. שבעה עשר מועמדים ייבחרו על-ידי כלל חברי המפלגה בבחירות אישיות וחשאיות מתוך רשימת מועמדים ארצית. מועמדי ם אלה ייבחרו בסיבוב אחד וידורגו בסדר עולה על פי מספר הקולות הכשרים שקיבלו.
 במקום ה-18 כחלק מן הרשימה המרכזית, ימוקם צעיר שנבחר על-ידי כלל חברי המפלגה, שגילו עד 35 שנה ביום בחירתו.
 2. שמונה מועמדים ייבחרו לפי שמונה אזורי בחירה שונים כמשמעותם בסעיף זה בבחירות אישיות וחשאיות (להלן: נציגי המחוזות). מועמדים אלה ימוקמו במקומות 28-21, אלא אם כן ניתן יהיה למקמם במקומות גבוהים יותר, כאמור בסעיף קטן 4. הסדר ברשימה של מועמדים אלה ייקבע לפי שקלול של מספר חברי המפלגה באזור, שלו יינתן משקל של 50%, עם שיעור ההצבעה לרשימת המפלגה בבחירות לכנסת הסמוכות לפני הבחירות הפנימיות, שלו יינתן משקל של 50%. רק חברי המפלגה באזור הבחירה יהיו רשאים להצביע למועמדם באזור הבחירה.
 3. **שמונה מועמדים ייבחרו על ידי יו"ר המפלגה** בתיאום עם מזכ"ל המפלגה ויו"ר ועדת החוקה, כלהלן:
 מועמדים אלה יבחרו לאחר בחירת המועמדים ברשימה המרכזית ולנציגי המחוזות ולנציגי המגזרים להלן, וישוּבְּצוּ ברשימה (בכפיפות לאמור בסעיף קטן 4 להלן). שניים ימוקמו עד המקום הארבעה עשר עפ"י הצעת יו"ר המפלגה בתיאום עם מזכ"ל המפלגה ויו"ר ועדת החוקה ושניים נוספים במקום ה-29 וה-30 ושניים נוספים בכל עשירייה, החל מן המקום ה-40. **(מרוקן מתוכן את הפריימריס, מעניק בידי היו"ר כוח המאפיין מפלגות לא דמוקרטיות, פוגע בזכותם של המתפקדים להרכיב את הרשימה לכנסת, מפלה בין מי שהשקיע מאמצים כבירים בהתמודדות לבין מי שממונה בידי היו"ר)**
 4. ארבעה מועמדים יהיו נציגי המגזרים.
 המגזרים הם: מגזר המושבים והישובים הקהילתיים, מגזר הקיבוצים, המגזר הערבי, והמגזר הדרוזי.
 מועמד מגזר המושבים והישובים הקהילתיים ימוקם במקום ה-15 ברשימה. מועמד מגזר הקיבוצים ימוקם במקום ה-16 ברשימה, מועמד המגזר הערבי במקום ה-19 ברשימה ומועמד המגזר הדרוזי ימוקם במקום ה-20 ברשימה. רק חברי המפלגה הנכללים במגזרים יהיו רשאים להצביע לנציגם בכל מגזר בו הם נכללים.

5. המקומות 2-6, 8-14, 17-18, 31 ואילך לנבחר הרשימה המרכזית. (משאיר 12 מקומות ראלים בלבד בארצי)

- ג. המועמדים לכנסת שנבחרו לפי סעיף 112 ייבחרו לתקופה של ארבע שנים. למרות האמור לעיל, הוקדמו הבחירות לכנסת בחצי שנה או פחות, ישובו ויתקיימו בחירות למועמדי המפלגה לכנסת כאמור בסעיף זה.
- ד. לפני קיומן של בחירות למועמדי המפלגה לכנסת תכין ועדת הבחירות, בהרכב יו"ר המפלגה, מזכ"ל המפלגה, ויו"ר ועדת החוקה תקנון בחירות מפורט על יסוד העקרונות המפורטים בפרק זה. ועדת הבחירות תשאף בתקנון למניעת מיוריזציה וכמו כן תקבע את הליכי הבחירות.
- ועדת הבחירות תקבע את אזורי הבחירה.
113. מחוזות בחירה
114. הזכות להתמודד
- א. מועמד לרשימת המפלגה לכנסת יוכל להתמודד רק לרשימה המרכזית, או לנציגי המחוזות, או לנציגי המגזרים.
- ב. זכאי להתמודד מי שנתקיימו בו אלה:
1. הינו כשיר להיות מועמד לכנסת על פי כל דין.
  2. על המועמד להיות חבר מפלגה כדין.
- ג. זכאי להתמודד במחוז בחירה רק זה שמקום מגוריו, מרכז חייו על פי דין, הינו באותו אזור בחירה.
- ד. חבר הכנסת שהצביע בכנסת או שנמנע מהצבעה שלא בהתאם לעמדת הסיעה, בהצבעת אי אמון או באחת הקריאות של הצעת חוק התקציב או בעניין ששני שלישים מחברי סיעת העבודה החליטו להטיל בו משמעת סיעתית, אינו זכאי להיות מועמד לכנסת הבאה, (שלי: סעיף לא חוקי. חברי הסיעה נבחרו בידי המתפקדים ולא בידי חברי סיעתם ולפיכך יקבעו המתפקדים בפריימריס אם הם ראויים לשוב ולהיבחר נוכח שיקולים שונים ובהם טיב הצבעותיהם. מה גם שחלק מחברי הסיעה, ע"פי סעיפים אחרים בחוקה, כלל לא נבחרו אלא מונו ולא יתכן שמי שלא נבחר יכפה מרותו על זה שנבחר באופן דמוקרטי. ועוד: סעיף 49 לחוק המעבר הוא סעיף אנכרוניסטי שלא מומש מעולם בהיסטוריה של מדינת ישראל. הפיכתו מאות מתה לאקט אוטומאטי בחוקת המפלגה היא דרקונית לחלוטין. על אחת כמה וכמה בלתי אפשרי הדבר כשהעבודה היא סיעה בקואליציה והחכיים נדרשים להצביע עבור סעיפים הנוגדים את דרכה של המפלגה, ערכיה, הסכמיה הקואליציוניים והחלטות המרכז שלה. וגם: מפלגה שאינה מאפשרת בידול רעיוני לפרקים דוחקת את חבריה החוצה ומאלצת אותם לחבור אל או להקים מסגרת אחרת.
- חוצפה לשים סעיף קיצוני ודרקוני כזה בחוקה!)
- אלא אם מרכז המפלגה, לאחר ששמע את חבר הכנסת, החליט לאשר את מועמדותו.
- ועדת הבחירות תשבץ ברשימה שתי מועמדות לפחות בכל עשירייה, למקומות שאותם יקבע. המועמדת ברשימה הארצית שזכתה ליותר קולות מהאחרות תקודם למקום שנקבע לחברות, ובלבד שלא נבחרו שתי נשים או יותר לאותה עשירייה בדרך הרגילה.
- בכפיפות לאמור בפרק זה תשבץ ועדת הבחירות את המועמדים ברשימת המפלגה לכנסת לפי שיקול-דעתה, ובלבד שבין המקומות 38 ו-60 ישובצו רק מועמדים שהתמודדו ברשימה הארצית, מחוזית או מגזרית.
- בכפיפות לאמור בפרק זה תשבץ ועדת הבחירות את המועמדים ברשימת המפלגה לכנסת לפי שיקול-דעתה, ובלבד שבין המקומות 38 ו-60 ישובצו מועמדים מכל המחוזות והמגזרים (כלומר, מועמדים שהתמודדו במחוזות או במגזרים), ושאר המועמדים ייקבעו על-ידי הוועדה המסדרת.

ה. סיעת תנועת העבודה הציונית וחברי הסיעה הישראלית

117. בחירת העבודה
- השיטה לבחירתם של צירי המפלגה לקונגרס הציוני, לוועד הפועל הציוני ולהנהלת הסוכנות היהודית ולהנהלה הציונית תיקבע בתקנות.
118. סיעת העבודה
- צירי תנועת העבודה הציונית מן הארץ ומחוץ לארץ, בקונגרס הציוני, בוועד הפועל הציוני ובהנהלת הסוכנות היהודית הם סיעת העבודה במוסדות אלה.
119. בחירת הוועד הפועל הציוני
- סיעת העבודה הציונית בקונגרס בוחרת את חבריה בוועד הפועל הציוני בשיטה שתיקבע בתקנות.
120. בחירת חברי ההנהלה ויו"ר
- א. המועמדים לכהן כחברי ההנהלה הציונית ייבחרו על-ידי גוף בוחר, המורכב מסיעת המפלגה בקונגרס הציוני ומלשכת המפלגה.
- ב. המועמד לכהן כיו"ר ההנהלה הציונית וכיו"ר הוועד הפועל הציוני ייבחר על-ידי מרכז המפלגה, ומועמדותו תובא לאישור הוועידה העולמית של תנועת העבודה הציונית.

121. **בחירת המועמד ליו"ר הסוכנות**
 א. המועמד לכהונת יו"ר הסוכנות היהודית והסתדרות העובדים הכללית החדשה הציונית יבחר על-ידי מרכז המפלגה וסיעתה הוועד הפועל הציוני.
 ב. המועמדים לכהונת יו"ר הסוכנות היהודית והסתדרות העובדים הכללית החדשה הציונית יוצעו על-ידי לשכת המפלגה וסיעתה בוועד הפועל הציוני.
122. **הכרעת מוסדות המפלגה**
 עמדה על הפרק בקונגרס הציוני או בוועד הפועל הציוני שאלה עקרונית, או בעלת חשיבות מיוחדת, תובא לדיון במרכז המפלגה או בלשכתה, בין ביוזמת מוסדות המפלגה ובין ביוזמת החברים הישראליים במרכז או במזכירות תנועת העבודה הציונית העולמית; בדיון ובהצבעה ישתתפו החברים הישראליים בקונגרס או בוועד הפועל הציוני, הכול לפי העניין.
123. **סדרי עבודת הסיעה**
 סדרי עבודתה של סיעת העבודה בקונגרס הציוני, בוועד הפועל הציוני ובהנהלה הציונית יהיו לפי כללים שהסיעה תקבע ולפי החלטות שהיא תחליט מזמן לזמן.
124. **בחירת מרכז ומזכירות לתנועת העבודה**
 מרכז המפלגה יבחר, על-פי הצעת הלשכה, את החברים הישראליים במרכז ובמזכירות של תנועת העבודה הציונית העולמית.
125. **מזכיר תנועת העבודה הציונית**
 המועמד לכהן כמזכיר תנועת העבודה הציונית העולמית יבחר על-פי הצעת המזכירות תנועת העבודה העולמית ולשכת המפלגה, המרכז יקבע כללים לבחירת המועמד.
126. **מועמדים שאינם חברי המפלגה**
 א. לשכת המפלגה, לפי הצעת מזכירות הלשכה, רשאית לכלול ברשימת המועמדים של המפלגה למוסדות התנועה הציונית, מועמד אחד או מועמדים שאינם חברי המפלגה.
 ב. מועמד נבחר כאמור יקבל על עצמו לפעול לאור החלטותיה והוראותיה של סיעת המפלגה במוסד שאליו נבחר ככל אחד מחבריה.

ו. בחירת מועמד המפלגה לתפקיד יו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה

127. **בחירת המועמד ליו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה**
 מועמד המפלגה לתפקיד יו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה יבחר על-ידי מרכז המפלגה.
128. **הזכות להתמודד**
 זכאי להתמודד ולהיבחר מי שנתקיימו בו כל אלה:
 א. הינו כשיר לכך על פי חוקת הסתדרות העובדים הכללית החדשה.
 ב. הינו חבר מפלגה שמונה עשר חודשים לפחות לפני יום הבחירות.
 ג. הציג בקשה חתומה על-ידי חמש מאות חברי המפלגה שהם גם חברי הסתדרות העובדים הכללית החדשה.

ז. סיעת המפלגה במוסדות הסתדרות העובדים הכללית החדשה

129. **הסיעה בוועידת הסתדרות העובדים הכללית החדשה**
 א. הנבחרים ברשימת המפלגה לוועידת הסתדרות העובדים הכללית החדשה הם סיעתה בוועידה.
 ב. מועמדי המפלגה לוועידת הסתדרות העובדים הכללית החדשה יבחרו כלהלן:
 1. שני שלישים מהמועמדים יבחרו על-ידי מועצות הסניפים (לרבות סניפי משנה, המייצגים רשויות מקומיות עצמאיות).
 2. שליש מהמועמדים יבחרו על-ידי מרכז המפלגה, לפי הצעה שתובא על-ידי ועדה שתכלול את יו"ר המפלגה, מזכ"ל המפלגה, ומועמדה ליו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה. הרשימה המרכזית תוצע על-ידי ועדה מסדרת.
 3. רשימת המועמדים כולה תובא לאישור מרכז המפלגה לפחות 48 שעות לפני המועד האחרון להגשת רשימות המועמדים לוועדת הבחירות של הסתדרות העובדים הכללית החדשה.
 ג. הסיעה תבחר מתוכה הנהלה ויו"ר הסיעה.
130. **הסיעה במועצת הסתדרות העובדים הכללית החדשה ובבית נבחר הסתדרות העובדים**
 א. מועמדי המפלגה למועצת הסתדרות העובדים הכללית החדשה ולבית הנבחרים של הסתדרות העובדים הכללית החדשה יבחרו על-ידי סיעת המפלגה בוועידת הסתדרות העובדים הכללית החדשה ולשכת המפלגה.
 ב. 50% של המועמדים יהיו נציגי הסניפים ו-50% יבחרו באמצעות רשימה מרכזית. הרשימה המרכזית תוצע על-ידי הוועדה האמורה בסעיף 134(ב)(2).
 ג. נתפנה מקומו של חבר הסיעה במועצת הסתדרות העובדים הכללית החדשה, תקבע הנהלת הסיעה את החבר שיבוא במקומו, באישור הסיעה, מתוך רשימת הסגנים במועצת הסתדרות

הכללית החדשה

- העובדים הכללית החדשה.
- ד. נבחרי המפלגה למועצת הסתדרות העובדים הכללית החדשה ולבית נבחרי הסתדרות העובדים הכללית החדשה הם סיעת המפלגה באותו מוסד.
- ה. כל אחת מן הסיעות האמורות במועצה ובבית נבחרי הסתדרות העובדים הכללית החדשה תבחר מתוכה הנהלה ויו"ר הסיעה.
- ו. נתפנה מקומו של חבר בבית הנבחרים של הסתדרות העובדים הכללית החדשה, תבחר סיעת המפלגה במועצת הסתדרות העובדים הכללית החדשה חבר אחר במקומו.
- א. המועמדים לחברות בהנהגת הסתדרות העובדים הכללית החדשה מטעם המפלגה ייבחרו על-ידי מרכז המפלגה וסיעת המפלגה בבית הנבחרים של הסתדרות העובדים הכללית החדשה.
- ב. הוועדה להרכבת הנהגת הסתדרות העובדים הכללית החדשה תכלול את יו"ר המפלגה, מזכ"ל המפלגה והמיועד מטעם המפלגה לתפקיד יו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה. הצעת הוועדה תובא לאישור מרכז המפלגה וסיעת המפלגה בבית הנבחרים של הסתדרות העובדים הכללית החדשה.
- ג. הנבחרים מטעם המפלגה להנהגת הסתדרות העובדים הכללית החדשה הם סיעת המפלגה בהנהגת הסתדרות העובדים הכללית החדשה.
- ד. הסיעה תבחר מתוכה הנהלה ויו"ר סיעה.
- ה. סיעת המפלגה בהנהגת הסתדרות העובדים הכללית החדשה תקבע חלוקת תפקידים בין חבריה בכל שטח שבתחום פעולתה על פי הצעת מי שנבחר לכהן כיו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה מטעם המפלגה.
- ו. נתפנה מקומו של חבר הנהגת הסתדרות העובדים הכללית החדשה, יבוא במקומו חבר שייבחר על-ידי לשכת המפלגה יחד עם סיעת המפלגה בבית נבחרי הסתדרות העובדים הכללית החדשה.
131. **הנהגת הסתדרות העובדים הכללית החדשה**
- הסיעה במועצת הסתדרות העובדים הכללית החדשה, בבית נבחרי הסתדרות העובדים הכללית החדשה ובהנהגת הסתדרות העובדים הכללית החדשה תדון ותחליט בנושאים העומדים לדיון באותו מוסד, וחבריה יפעלו לאור החלטתה.
- א. כל אחת מהסיעות הנ"ל תפעל לאור החלטות מרכז המפלגה או לשכת המפלגה, הכול לפי העניין.
- ב. עמדה על הפרק בוועידת הסתדרות העובדים הכללית החדשה, במועצת הסתדרות העובדים הכללית החדשה, בבית נבחרי הסתדרות העובדים הכללית החדשה או באחת מן הסיעות הנ"ל, שאלה עקרונית או בעלת חשיבות מיוחדת, תובא לדיון במרכז המפלגה, בין ביוזמת הסיעה ובין ביוזמת לשכת המפלגה, ובלבד שהדיון ביוזמת הסיעה ובין ביוזמת לשכת המפלגה, ובלבד שהדיון כאמור לא יעכב את דיוני הוועידה, מועצת הסתדרות העובדים הכללית החדשה או בית נבחרי הסתדרות העובדים הכללית החדשה הדיון וההצבעה יהיו בהשתתפות חברי הסיעה. הובאה שאלה, כאמור, לדיון בלשכת המפלגה ישתתפו בדיון ובהצבעה חברי הנהלת אותה סיעה. כל חברי הסיעה בהנהגת הסתדרות העובדים הכללית החדשה ייחשבו כהנהלת הסיעה לעניין זה.
- ג. חבר הסיעה בבית הנבחרים של הסתדרות העובדים הכללית החדשה רשאי לבקש דיון במרכז המפלגה או בלשכת המפלגה בנושא שבו התגלעו חילוקי דעות עקרוניים בינו לבין הסיעה ובלבד שבקשתו נתמכת על-ידי 10% מבין חברי הסיעה בבית נבחרי הסתדרות העובדים הכללית החדשה.
- ד. חבר הסיעה בהנהגת הסתדרות העובדים הכללית החדשה רשאי לבקש דיון כאמור, אם בקשתו נתמכת לפחות על-ידי שני חברים של הנהגת הסתדרות העובדים הכללית החדשה. הדיון וההצבעה לפי פסקה זו יתקיימו בהשתתפות הסיעה (אם הדיון הוא במרכז) או הנהלתה (אם הדיון הוא בלשכה). דיון כאמור יתקיים בישיבה הקרובה של המרכז או הלשכה, הכול לפי העניין. הכרעת המרכז או הלשכה תחייב את הסיעה. בקשת דיון כאמור אינה מעכבת החלטת הסיעה.

ח. בחירת מועמדת המפלגה לתפקיד יו"ר נעמ"ת

134. **בחירת המועמדת ליו"ר נעמ"ת**
- מועמדת המפלגה לתפקיד יו"ר נעמ"ת תיבחר על-ידי מרכז המפלגה.
135. **הזכות להתמודד**
- זכאית להתמודד מי שנתקיימו בה כל אלה:
- ד. הינה כשירה לכך על פי חוקת נעמ"ת.
- ה. הינה חברת מפלגה שמונה עשר חודשים לפחות לפני יום הבחירות.
- ו. הציגה בקשה חתומה על-ידי חמש מאות חברות המפלגה שהן גם חברות נעמ"ת בחתימה אישית להצגת מועמדותה.

ט. סיעת המפלגה בנעמ"ת

136. **נציגות המפלגה במוסדות נעמ"ת** הוראות הסעיפים 134 עד 138 של חוקה זו יחולו על בחירת המועמדות למוסדות נעמ"ת ועל פעילות סיעות המפלגה במוסדות אלה, הכול בשינויים המחויבים לפי העניין.

י. בחירת מועמד המפלגה לתפקיד ראש רשות מקומית

137. **בחירת המועמד לראש רשות מקומית**
- א. מועמד המפלגה לכהונת ראש רשות מקומית יכול להיבחר על-ידי כלל חברי המפלגה בתחומי הרשות המקומית. למרות האמור לעיל הלשכה, לפי הצעת מזכירות הלשכה, תקבע צוות התערבות בהרכב של חמישה חברים, שיכלול את יו"ר המפלגה, מזכ"ל המפלגה, יו"ר מטה הבחירות המוניציפליות ושני חברים נוספים, לקבוע כי המפלגה תתמוך במועמד מסוים – בין חבר המפלגה ובין שאינו חבר בה – מבלי לקיים בחירות מקדימות כאמור.
- ב. הבחירות תהיינה כלליות, חשאיות, שוות ויחסיות.
- ג. הבחירות תתקיימנה לא מוקדם משנים עשר חודשים ולא יאוחר משישה חודשים לפני יום הבחירות הכלליות לרשות המקומית. יום הבחירות יקבע על-ידי מועצת הסניף באזור הבחירה באישור לשכת המפלגה.
138. **הזכות להתמודד**
- זכאי להתמודד ולהיבחר מי שנתקיימו בו כל אלה:
- א. הוא כשיר לכך על פי כל דין.
- ב. הינו חבר מפלגה לפחות שמונה עשר חודשים טרם יום הבחירות הפנימיות, למעט אם נבצר ממנו הדבר בשל הוראת כל דין והתפקד כחבר המפלגה מיד בסמוך להפסקת המגבלה החלה עליו.
- ג. הציג בפני ועדת הבחירות בקשה חתומה על-ידי חמישה אחוזים מבעלי זכות הבחירה בתחומי הרשות המקומית שהם חברי המפלגה, בחתימה אישית, להצגת מועמדותו.
138. **הכרעה בין שני מועמדים**
- א. היו שני מועמדים או יותר, המועמד שקיבל את המספר הגדול ביותר של קולות כשרים הוא הנבחר ובלבד שקיבל לפחות 40% מאותם הקולות.
- ב. לא קיבל אף מועמד 40% מהקולות הכשרים או שקיבלו שני מועמדים כל אחד מספר שווה של קולות שהוא 40% או יותר מהקולות הכשרים, יקוימו כעבור 14 ימים מיום הבחירות, בחירות חוזרות לבחירת אחד משני המועמדים שקיבלו בבחירות הראשונות את המספרים הגדולים ביותר של הקולות הכשרים; המועמד שקיבל בבחירות החוזרות את המספר הגדול ביותר של קולות – הוא הנבחר.
- ג. קיבלו שני המועמדים מספר שווה של קולות כשרים בבחירות החוזרות, יצורפו מספר הקולות הכשרים שקיבל כל אחד מהם בבחירות הראשונות למספר הקולות הכשרים שקיבל בבחירות החוזרות, והמועמד שקיבל את המספר הגדול יותר של קולות כשרים בבחירות הראשונות ובבחירות החוזרות גם יחד, הוא הנבחר.

יא. סיעת המפלגה במועצת הרשות המקומית

139. **אישור רשימת המועמדים**
- א. מועמדי המפלגה ברשימת המועצה לרשות מקומית יוכלו להיבחר על-ידי כלל חברי המפלגה בתחומי הרשות המקומית. למרות האמור לעיל הלשכה, לפי הצעת מזכירות הלשכה, תקבע צוות התערבות בהרכב של חמישה חברים, שיכלול את יו"ר המפלגה, מזכ"ל המפלגה, יו"ר מטה הבחירות המוניציפליות ושני חברים נוספים, לקבוע כי צוות ההתערבות רשאי להורות על מועמד או מועמדים ברשימה למועצת הרשות המקומית באופן ובהליך שיוורה הצוות, לרבות מיזוג עם רשימה בלתי מפלגתית או רשימה אחרת בצירוף קבוצות או מועמדים לרשימה.
- ב. נבחר מועמד לכהונת ראש רשות מקומית בבחירות מקדימות – יעמוד הוא בראש רשימת המועמדים של המפלגה למועצת הרשות המקומית.
- ג. רשימת המועמדים להיבחר מטעם המפלגה לרשות המקומית, למעט המועמד לכהן כראש הרשות המקומית, תובא לאישור מועצת הסניף לפחות 48 שעות לפני הגשת רשימת המועמדים לוועדת הבחירות.
- ד. למרות האמור לעיל רשאית הלשכה, לפי הצעת מזכירות הלשכה, לקבוע, במקרה שהמועמד שבו המפלגה תומכת לראשות הרשות המקומית לא נבחר בבחירות מקדימות, כי מועמדי המפלגה ייכללו ברשימת מועמדים שאינה של המפלגה בלבד, במקומות שעליהם יוסכם.
140. **מועמדים שאינם חברי מפלגה**
- א. מוסדות סניף רשאים לכלול ברשימת המועמדים לרשות המקומית, למעט ראש הרשימה, מועמד או מועמדים שאינם חברים במפלגה, ובלבד שלשכת המפלגה נתנה אישורה לכך.
- ב. מועמד שנבחר כאמור יפעל לאור החלטותיה של סיעת המפלגה במוסד שאליה נבחר ככל אחד מחבריה האחרים.

141. **סיעות המפלגה** .חברי המפלגה ברשות המקומית הם סיעתה במוסדות אלה.
142. **סמכות הסיעה** .סיעת המפלגה, כאמור, תדון ותחליט בכל נושא העומד לדיון במוסד שהיא משתתפת בו. חברי הסיעה יפעלו לאור החלטותיה.
143. **הנהלת הרשות המקומית** .א. סיעת המפלגה ברשות המקומית תקבע יחד עם מזכירות הסניף או המזכירות המצומצמת את נציגי המפלגה בהנהלת הרשות המקומית.
ב. סיעת המפלגה ברשות המקומית תקבע את חלוקת התפקידים בין חבריה בכל השטחים שבתחום פעולתה, למעט האמור בסעיף קטן א.
144. **מרות לשכת המפלגה המרכזי** .על החלטת מועצת הסניף רשאית הסיעה לערער ללשכת המפלגה. הלשכה רשאית לאשר הבאת הערעור לפני מרכז המפלגה, אם ראתה צורך בכך.
145. **מרות הסניף** .א. עמדה על הפרק ברשות המקומית שאלה עקרונית או בעלת חשיבות מיוחדת, תובא, בין ביוזמת הסיעה ובין ביוזמת מזכירות הסניף, לדיון והחלטה במועצת הסניף או במזכירתו, ובלבד שדיון כאמור לא יעכב את הדיון ברשות המקומית. בדיון ובהחלטה ישתתפו חברי הסיעה הנוגעת בדבר.
ב. חבר הסיעה ברשות המקומית רשאי לבקש דיון במועצת הסניף או במזכירותו בנושא שבו התגלעו חילוקי דעת עקרוניים בינו לבין הסיעה.
146. **דיווח הסיעה למוסדות הסניף** .סיעה כאמור תמסור מזמן לזמן למוסדות הסניף – בין לפי יוזמתה ובין לפי יוזמת מוסדות הסניף – דין וחשבון על פעולותיה.

יב. מרכז השלטון המקומי

147. **יו"ר מרכז השלטון המקומי** .מועמד המפלגה לכהונת יו"ר מרכז השלטון המקומי ייבחר על ידי הוועדה לשלטון מקומי וסיעת המפלגה בהנהלת מרכז השלטון המקומי. הבחירה תובא לאישור לשכת המפלגה.
148. **הנהלת מרכז השלטון המקומי** .א. ראשי הרשויות המקומיות שנבחרו מטעם המפלגה יבחרו, באישור הלשכה, את שליחי המפלגה בהנהלת השלטון המקומי.
ב. הנבחרים יהיו סיעת המפלגה במרכז השלטון המקומי.

פרק חמישי: הוראות כלליות

149. **העברה מכהונה** .מוסד של המפלגה שבחר או נבחר חבר לכהן כהונה כלשהי, בשם המפלגה או מטעמה, רשאי להחליט על העברתו מכהונתו או להביע לו אי אמון בהחלטה שתתקבל ברוב של חברי אותו מוסד, ובלבד שתינתן לאותו חבר אפשרות נאותה להופיע בפני המוסד כדי להסביר את עמדתו; החלטה כאמור לא תתקבל אלא לאחר שהייתה רשומה כסעיף בסדר היום של ישיבת אותו מוסד המיועדת לקבלת ההחלטה והודעה מנומקת על כך נמסרה בכתב לחברי המוסד 14 ימים קודם לכן.
150. **סיום מועמדות או כהונה של חבר שנבחר בבחירות מקדימות** .א. נבחר חבר לתפקיד בבחירות מקדימות ונפטר או התפטר או נבצר ממנו דרך קבע לכהן באותו תפקיד, רשאי מרכז המפלגה לבחור חבר לאותו תפקיד עד לקיום בחירות מקדימות לאותו תפקיד.
ב. מרכז המפלגה רשאי ברוב של שני שלישים מחבריו להחליט על סיום תפקידו או ביטול מועמדותו של חבר שנבחר בבחירות מקדימות, או על נקיטת אמצעים לסיום כהונתו בתפקיד, או להכריז שאין הוא יותר מייצג את המפלגה. ניתן לקבוע בתקנות נוהל להפעלת סמכות זו, ובלבד שמרכז המפלגה לא יקבל החלטה בנדון אלא לאחר שנתן לחבר הנוגע בדבר הזדמנות להגיב על הטענות ועל ההצעה.
151. **הצגת מועמד נוסף** .בהליכים של בחירת מועמדי המפלגה לכהונת נשיא המדינה, יו"ר הכנסת, ויו"ר הסוכנות הציונית, רשאים 30% מחברי הגוף הבוחר, לפי חוקה זו, להציע מועמד נוסף לאלה שהוצעו בהתאם לפרקים הרלוונטיים, בתנאי שהצעתם תוגש למזכ"ל המפלגה לא יאוחר מ-48 שעות לפני מועד ההצבעה.
152. **הצבעה חשאית** .א. כאשר נערכות בחירות אישיות, או בחירה בשיטה של רשימת מועמדים, או בכל עניין בו נושא ההכרעה המתבקש במוסד הרלוונטי הינו פרסונלי, תיערך הצבעה חשאית.
ב. בנושא שאינו כלול בסעיף קטן א, תיערך הצבעה חשאית אם באה על כך בזמן הישיבה דרישה בהצבעה גלויה של רוב חברי הגוף הנוכחים בישיבה, או אם הוגשה 72 שעות לפני הישיבה דרישה כזאת החתומה בחתימת יד מקורית על ידי שליש מהחברים הרשומים במוסד הרלוונטי.
ג. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מכל הוראה אחרת בחוקה, המחייבת או מאפשרת הצבעה חשאית.
ד. הצבעה חשאית בבחירת מועמד, שאין מועמד כנגדו, תהיה בקלפי ובאחד משלושה פתקים מודפסים: בעד, נגד, נמנע. היו מספר מועמדים, יודפס שמו של כל אחד מהם לחוד על פתק, וכן יודפסו פתקים "נמנע" והמצביע יצביע באחד מן הפתקים הנראים לו.

ה. הייתה הצבעה חשאית בנושא שאינו בחירה אישית, תהיה ההצבעה בקלפי ובאחד משלושה הפתקים: בעד, נגד, נמנע. עמדו להצבעה שתי גרסאות או יותר תודפס כל אחת מהן, כולה או בכינויה, על פתק לחוד, וכן יודפסו פתקים "נמנע" והמצביע יצביע באחד מן הפתקים הנראים לו.

- א. מצביעים בהרמת ידיים. 153. **הצבעה גלויה**
- ב. במרכז המפלגה או בכל מוסד אחר שמספר חבריו עולה על 250 תהיה ההצבעה בהרמת כרטיסי הציר. 154. **טוהר מידות**
- ג. נתעורר לדעת יו"ר הישיבה ספק לגבי תוצאות ההצבעה, תיערך ההצבעה שנית ובלבד שהספק התעורר סמוך להודעה על תוצאותיה.
- ד. היה לדעת יו"ר הישיבה קושי בספירת המצביעים או באימות תוצאות ההצבעה, יכריז היו"ר על הצבעה אישית. היו"ר, או מי שנתמנה לכך על ידיו, יקרא שמותיהם של בעלי זכות ההצבעה, וכל אחד מהם יענה בעד, נגד, או נמנע.
154. **טוהר מידות**
למרות האמור בכל הוראה אחרת של החוקה או בהחלטה שהתקבלה מכוחה, מי שהורשע בעבירה שיש עמה קלון, לא יוכל להיבחר בהליך בחירות פנימי לתפקיד המייצג את המפלגה, **אלא אם חלפו, עד ליום הבחירות הרלבנטי, לפחות שבע שנים ממועד סיום ריצוי העונש, או עשר שנים ממועד ההרשעה, לפי המאוחר מבין השניים. (גם אונס ורצח למשל?)**
155. **משאל**
עמדה על הפרק שאלה בעלת חשיבות מיוחדת, רשאי מרכז המפלגה להביאו להכרעה במשאל בין כלל חברי המפלגה, ובלבד שבמשאל ישתתפו רק מי שהיו לחברי המפלגה שמונה עשר חודשים לפחות טרם יום המשאל, למעט אם נבצר מהם הדבר בשל הוראת כל דין והתפקדו למפלגה מיד בסמוך להפסקת המגבלה החלה עליהם.
156. **הצהרת הון והצהרת בריאות של מועמדים לתפקידים בכירים**
מועמדים לתפקידים של יו"ר המפלגה, מזכ"ל המפלגה, חבר הכנסת, ראש רשות מקומית, יו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה, יו"ר נעמת ויו"ר הסוכנות, יידרשו למסור הצהרת הון **והצהרת בריאות**. פרטים ייקבעו בתקנות.
157. **תחולת חוק בחירות לגופים ציבוריים, התשי"ד-1954**
המפלגה, באמצעות המזכ"ל ויו"ר הסיעה, תבקש מהכנסת באמצעות הצעת חוק פרטית או בהסכמת הממשלה, באמצעות הצעת חוק ממשלתית, להחיל את חוק בחירות לגופים ציבוריים, התשי"ד-1954, על הבחירות הפנימיות ליו"ר המפלגה ולמועמדיה לכנסת. עד שיעשה כן, תחיל המפלגה בתקנוניה הפנימיים חוק זה, כאילו חוקק, ככל הניתן על פי דין.
158. **אצילת סמכויות**
כל הוראה מהוראות חוקה זו, המעניקה סמכות ליו"ר המפלגה או למזכ"ל המפלגה, תהא אותה סמכות מוענקת לכל אחד מחברי מזכירות הלשכה או לאחד מהם בין על-פי החלטת מזכירות הלשכה ובין על-פי בקשת יו"ר המפלגה.
159. **הכרעה במקרה של שוויון קולות**
במקרה של שוויון בהצבעה במוסד ממוסדות המפלגה, להוציא הצבעה חשאית, תכריע דעת יו"ר המוסד.
160. **אופן זימון לישיבות המוסדות/ועדות**
זימון אחד ממוסדות המפלגה ו/או ועדה מפלגתית ו/או חוג מפלגתי או כל זימון לישיבה, יכול להיעשות **באחד** או יותר מהאמצעים הבאים: דואר, דוא"ל, s.m.s, הודעה קולית, אתר האינטרנט של המפלגה, ויחשב לזימון לכל דבר ועניין, מסמכים לעיון החברים יועברו **באחד** מהאופנים הבאים: בדואר, בדוא"ל, באתר האינטרנט של המפלגה.
161. **הוראות מעבר**
1. אין בחוקה זו כדי לפגוע בחוקיות כהונתם, סמכויותיהם ופעילותם של מוסדות המפלגה, נבחריה או בעלי התפקידים בהם, שנבחרו או הוקמו לפני אישורה.
2. מוסד שהתקיים לפני קבלת חוקה זאת ועוגן גם בה, יהיה מוסמך לפעול בהרכב שקדם לקבלת החוקה עד לבחירת ההרכב החדש.
3. מוסד שהתקיים לפני קבלת חוקה זאת ולא עוגן בה, יפסיק את פעולתו עם קבלתה.
4. כל עוד לא הותקנו תקנות לפי החוקה, יחולו בעניינים שבהם יש חובה או סמכות להתקין תקנות ההסדרים שקדמו לחוקה, בשינויים המחויבים. ועדת החוקה תכריע בכל שאלה הנוגעת לתחולתם של ההסדרים שקדמו לחוקה.
162. **1.** למרות האמור בחוקה זאת, יוכלו להצביע בבחירות המקדימות לחברי הכנסת מי שהיו לחברי המפלגה ארבעה עשר חודשים לפחות טרם יום הבחירות, למעט אם נבצר מהם הדבר בשל הוראת כל דין והתפקדו למפלגה מיד בסמוך להפסקת המגבלה החלה עליהם.
2. הבחירות למועמדים לחברי הכנסת יושלמו, בהתאם לתקנון הבחירות שייקבע כאמור בסעיף 116ד לחוקה, לא יאוחר מ-45 יום לפני מועד הבחירות לכנסת.

